

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1993-1994**

16 JUIN 1994

Projet de loi modifiant la loi du 11 juillet 1961 relative aux garanties de sécurité indispensables que doivent présenter les machines, les parties de machines, le matériel, les outils, les appareils et les récipients

**RAPPORT
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. GEVENOIS**

Ont participe aux travaux de la commission

1. Membres effectifs : Mme Maximus, présidente, MM. Anthuenis, Borin, Mmes Buyle, Delcourt-Pêtre, MM. De Roo, Dighneef, Mme Herzet, MM. Lenssens, L. Martens, Ottenburgh, Snappe, Stroobant, Tryen, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vandermeulen et Gevenois, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. D'hondt, Pataer et Ulburghs

3. Autre sénateur : M. Valkeniers

R. A 16604**Voir :****Document du Sénat :**

1090-1 (1993-1994) Projet transmis par la Chambre des représentants

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1993-1994**

16 JUNI 1994

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 11 juli 1961 betreffende de onontbeerlijke veiligheidswaarborgen welke de machines, de onderdelen van machines, het materieel, de werktuigen, de toestellen en de recipiënten moeten bieden

**VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE
SOCIALE AANGELEGHENHEDEN
UITGEBRACHT DOOR DE HEER GEVENOIS**

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen

1. Vaste leden : mevr. Maximus, voorzitster, de heren Anthuenis, Borin, de dames Buyle, Delcourt-Pêté, de heren De Roo, Dighneef, mevr. Herzet, de heren Lenssens, L. Martens, Ottenburgh, Snappe, Stroobant, Tryen, mevr. Van Cleuvenbergen, de heren Vandermeulen en Gevenois, rapporteur

2. Plaatsvervangers : de heren D'hondt, Pataer en Ulburghs.

3. Andere senator : de heer Valkeniers.

R. A 16604**Zie :****Gedr. St. van de Senaat :**

1090-1 (1993-1994) Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers

I. EXPOSE INTRODUCTIF DE LA MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL

1. Historique et contenu de la loi du 11 juillet 1961

La loi du 11 juillet 1961 relative aux garanties de sécurité indispensables que doivent présenter les machines, les parties de machines, le matériel, les outils, les appareils et les récipients habilité le Roi à déterminer, par arrêt délibéré en Conseil des ministres, les conditions de sécurité que doivent remplir ces machines et appareils en vue de leur commercialisation.

Cette loi avait dès le début un double objectif:

— D'une part, accroître la sécurité des travailleurs en réglementant la construction des machines et appareils afin de mettre sur le marché des machines et appareils sûrs.

— D'autre part, accroître la sécurité de tous les utilisateurs de ces machines et appareils. Cette loi a donc aussi manifestement une dimension économique.

Cette loi a été votée en 1961 et son esprit correspond à la philosophie de l'époque en matière de réglementation des machines dangereuses, pour lesquelles on prévoyait une homologation par les pouvoirs publics.

Plusieurs Etats membres de la Communauté européenne de l'époque dressèrent des barrières économiques en imposant des normes techniques internes visant à assurer la sécurité et la santé des utilisateurs.

Une initiative européenne s'imposait donc en la matière, surtout à la lumière de l'Acte unique de février 1986, qui prévoyait l'achèvement du marché intérieur pour le 1er janvier 1993.

On inséra alors un article 100A dans le traité de Rome. Cette disposition permet d'adopter des directives à la majorité qualifiée. En ce qui concerne la sécurité et la protection des consommateurs, on se base sur un niveau de protection élevé.

Les directives définissent des objectifs en termes d'exigences fondamentales. Eu égard à la portée économique de ces directives, on part du principe que, dans la réglementation, les Etats membres ne peuvent pas prévoir moins, mais pas davantage non plus, que ces objectifs.

La loi comporte actuellement:

1° Le principe qu'il est interdit de commercialiser des machines, des parties de machines, du matériel,

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID

1. Historiek en inhoud van de wet van 11 juli 1961

De wet van 11 juli 1961 betreffende de onontbeerlijke veiligheidswaarborgen welke de machines, de onderdelen van machines, het materieel, de werktuigen, de toestellen en de recipiënten moeten bieden, verleent aan de Koning de bevoegdheid bij een in Ministerraad overlegd besluit veiligheidsvereisten vast te stellen met het oog op het op de markt brengen van deze machines en toestellen.

Deze wet had reeds vanaf de aanvang een dubbele doelstelling:

— Enerzijds de verhoging van de veiligheid van de werknemers door de constructie van de machines, toestellen en andere te reglementeren waardoor veilige machines en toestellen op de markt worden gebracht en

— Anderzijds de bevordering van de veiligheid van alle gebruikers van zulke machines, toestellen enzovoort. Hierdoor heeft deze wet ook een duidelijk economische dimensie.

Deze wet werd in 1961 gestemd in het licht van de toenmalige filosofie in verband met het reglementeren van gevaarlijke machines waarvoor in homologaties door de overheid werd voorzien.

Verschillende lidstaten van de toenmalige Europese Gemeenschap wierpen economische barrières op door interne technische voorschriften op te leggen gebaseerd op de veiligheid en de gezondheid.

Er was dus duidelijk nood aan een Europees initiatief ter zake zeker in het licht van de eenheidsakte van februari 1986 die de voltooiing van de interne markt op 1 januari 1993 beoogde.

Er werd dan een artikel 100A in het Verdrag van Rome ingevoerd. Hiermee kunnen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen richtlijnen worden vastgelegd. Wat de veiligheid en de consumentenbescherming betreft, wordt uitgegaan van een hoog beschermingsniveau.

De richtlijnen leggen doelstellingen vast onder de vorm van fundamentele eisen. Gezien de economische impact van deze richtlijnen wordt ervan uitgegaan dat de lidstaten niet minder maar ook niet meer dan die doelstellingen in hun reglementering mogen openen.

De wet bevat op dit ogenblik:

1° Het principe van het verbod van het op de markt brengen van gevaarlijke machines, materieel,

des outils, des appareils et des récipients de nature dangereuse. Le terme « commercialiser » s'entend au sens large (importer, exporter, fabriquer, détenir, offrir en vente, céder, louer, prêter, manipuler, employer).

2° Une procédure d'avis, par le Conseil supérieur de sécurité et d'hygiène, pour les arrêtés d'exécution.

3° La surveillance: désignation et compétences.

4° Des dispositions pénales.

2. Raisons de modifier la loi

2.1. Champ d'application

Le champ d'application est étendu aux « équipements de protection » et on introduit la notion de « salubrité » (actuellement, il n'est question que des « machines dangereuses »).

A l'occasion de la transposition en droit belge de la directive européenne 89/686 relative aux équipements de protection individuelle, on a constaté que la loi du 11 juillet 1961 présentait un certain nombre de lacunes. Le but du présent projet de loi est donc de remédier à celles-ci et d'adapter ladite loi de manière à transposer plus adéquatement les directives relatives aux machines et aux équipements de protection.

Quoique les équipements de protection individuelle ne soient pas en soi du matériel dangereux, ils peuvent néanmoins le devenir pour l'utilisateur s'ils sont mal construits. Que l'on songe à un masque à gaz dont l'étanchéité n'est pas garantie.

La directive devait être transposée avant le 1er juillet 1992.

Le Conseil des ministres a donc estimé que la transposition pouvait et devait se faire.

L'arrêté royal a été signé le 31 décembre 1992 et publié au *Moniteur belge* du 4 février 1993. Parallèlement, on a décidé de modifier la loi pour que la transposition ne soit pas sujette à caution.

2.2. Adaptation du texte à la notion de « mise sur le marché » des directives européennes

La notion de « mise sur le marché » ne correspond pas tout à fait à ce que les directives européennes citées stipulent.

Le texte proposé rend la loi conforme à la lettre des directives.

2.3. Surveillance

On a saisi l'occasion de la modification de la loi pour la mettre formellement en conformité avec les

outils, des appareils et des récipients de nature dangereuse. Le terme « commercialiser » s'entend au sens large (importer, exporter, fabriquer, détenir, offrir en vente, céder, louer, prêter, manipuler, employer).

2° Adviesprocedure bij de Hoge Raad voor Veiligheid en Gezondheid voor de uitvoeringsbesluiten.

3° Het toezicht: aanduiding en bevoegdheden.

4° Strafbepalingen.

2. Beweegredenen van de wetswijziging

2.1. Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied wordt uitgebreid tot « beschermingsmiddelen » en de notie « bescherming van de gezondheid » wordt toegevoegd (nu alleen « gevaarlijke machines »).

Naar aanleiding van de omzetting van de Europese richtlijn 89/686 betreffende de fabricage van persoonlijke beschermingsmiddelen in Belgisch recht werd vastgesteld dat de wet van 11 juli 1961 een aantal leemtes bevat. Het doel van dit wetsontwerp is dan ook deze leemtes op te vullen en de wet van 11 juli 1961 zodanig aan te passen dat een adequater omzetting van de richtlijnen betreffende de machines en de beschermingsmiddelen mogelijk wordt.

Hoewel persoonlijke beschermingsmiddelen als dusdanig geen gevaarlijk materieel zijn, kunnen zij wanneer zij een slechte constructie hebben wel gevaar opleveren voor de gebruiker. Denk maar aan een gasmasker waarvan de gasdichtheid niet gegarandeerd is.

De richtlijn diende omgezet te zijn vóór 1 juli 1992.

Om die redenen heeft de ministerraad geoordeeld dat de omzetting kon en moest gebeuren.

Op 31 december 1992 werd het koninklijk besluit getekend. Het verscheen op 4 februari 1993 in het *Belgisch Staatsblad*. Parallel werd besloten de wet te wijzigen zodat er geen discussie over de omzetting zou gebeuren.

2.2. Aanpassing van de tekst aan het begrip « in de handel brengen » in de Europese richtlijnen.

Het begrip « in de handel brengen » valt niet volledig samen met wat de Europese richtlijnen ermee bedoelen.

De voorgestelde tekst wil de bewoordingen van de wet in overeenstemming brengen met die van de richtlijnen.

2.3. Toezicht

Men heeft de wetswijziging te baat genomen om de wet formeel in overeenstemming te brengen met de

directives européennes citées pour ce qui est de la surveillance du marché. L'Union européenne exige que dans le cadre des directives dites économiques, les fonctionnaires chargés de la surveillance doivent être en mesure de pouvoir effectuer des épreuves sur le matériel.

A l'heure actuelle, le fonctionnaire doit d'abord démontrer que le matériel n'est pas en conformité avec la réglementation.

2.4. Procédure d'avis

La procédure d'avis auprès du Conseil supérieur de sécurité et d'hygiène est assouplie.

L'avis du conseil supérieur est requis pour les arrêtés royaux d'exécution. Aucun délai n'est mentionné dans la loi actuelle.

Le projet vise:

- d'une part, à introduire un délai de deux mois, en parallèle avec la procédure reprise dans d'autres lois sociales requérant l'avis du Conseil national du travail;
- d'autre part, à uniquement informer le conseil pour les transpositions de directives européennes basées sur l'article 100A du traité de Rome. En effet, l'Etat membre ne peut en modifier le contenu.

3. Avis du Conseil d'Etat

L'avis du Conseil d'Etat a été inséré intégralement dans le projet de loi qui est présenté aujourd'hui à la commission.

II. DISCUSSION GENERALE

Un commissaire désire savoir quelles conditions la directive européenne ajoute à celles posées par la législation belge.

La ministre répond que la loi du 11 juillet 1961 prévoit l'homologation des machines, outils, etc., par les pouvoirs publics.

Une série d'arrêtés royaux relatifs à la mise sur le marché de machines à bois ont été pris ultérieurement, mais l'on n'a pas fait usage de la possibilité de les homologuer.

Plus tard encore sont apparues les directives européennes. Celles-ci comportent un certain nombre de conditions fondamentales auxquelles les machines doivent satisfaire. Des conventions visant à l'établissement des normes nécessaires sont conclues avec les instituts de normalisation — principalement le C.E.N. (Comité européen de normalisation).

Le même membre demande ensuite dans quelle mesure la loi susvisée de 1961 correspond au règle-

genoemde Europese richtlijnen wat het toezicht op de markt betreft. In het kader van de zogenoemde economische richtlijnen eist de Europese Unie dat de met het toezicht belaste ambtenaren het materiaal kunnen testen.

Thans moet de ambtenaar eerst aantonen dat het materiaal niet beantwoordt aan de reglementering.

2.4. Adviesprocedure

De adviesprocedure bij de Hoge Raad voor veiligheid en gezondheid is versoepeld.

Het advies van de Hoge Raad is vereist voor de uitvoeringsbesluiten. De thans geldende wet vermeldt geen enkele termijn.

Het ontwerp wil:

— enerzijds een termijn van twee maanden invoeren zoals bij de procedure in andere sociale wetten waarvoor het advies van de Nationale Arbeidsraad vereist is;

— anderzijds de Raad uitsluitend op de hoogte brengen wanneer het gaat om de omzetting van de Europese richtlijnen die zijn vastgesteld op grond van artikel 100A van het Verdrag van Rome. De Lid-Staat kan de inhoud daarvan immers niet wijzigen.

3. Advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State is onverkort opgenomen in het ontwerp van wet dat aan de Commissie wordt voorgelegd.

II. ALGEMENE BESPREKING

Een lid wenst te vernemen welke nieuwe vereisten door de Europese richtlijn worden gesteld ten aanzien van de Belgische wetgeving.

De minister antwoordt dat de wet van 11 juli 1961 voorziet in de homologatie van machines, werktuigen en dergelijke door de overheid.

Nadien werden een aantal koninklijke besluiten getroffen in verband met het op de markt brengen van houtbewerkingsmachines, waarbij de mogelijkheid tot homologatie niet werd uitgevoerd.

Nog later zijn er de Europese richtlijnen gekomen. Die richtlijnen bevatten een aantal fundamentele eisen waaraan de machines moeten voldoen. Met de normalisatieinstituten — voornamelijk de C.E.N. (Comité européen de normalisation) — worden overeenkomsten afgesloten om de nodige normen op te stellen.

Hetzelfde lid vraagt vervolgens in welke mate genoemde wet van 1961 in relatie staat tot Algemeen

ment général pour la protection du travail (R.G.P.T.), qui parle notamment d'établissements et de machines dangereux et incommodes et de la sécurité et de l'hygiène dans le cadre de ces établissements et machines.

A moins que la loi de 1961 et le R.G.P.T. n'existent de manière indépendante? Ce serait déplorable, à présent que l'on s'occupe de coordonner la R.G.P.T. et qu'on veut réaliser un aperçu général des mesures d'exécution techniques de la loi.

En ce qui concerne le niveau des normes, il est plausible que celui-ci puisse diverger tant à l'intérieur qu'à l'extérieur de l'Union européenne.

Il importe que les normes (sévères) que la Belgique applique ne soient pas vidées de leur substance par d'autres pays qui appliquent des normes moins strictes pour la production de machines qui sont ensuite vendues sur notre marché. D'autre part, il faut éviter qu'une entreprise multinationale présente son prototype d'un appareil déterminé dans un pays où les normes sont moins sévères et le commercialise ensuite dans des pays où les normes de sécurité sont strictes.

Un problème similaire se pose d'ailleurs pour la production de médicaments en Europe.

L'intervenant fait ensuite remarquer que la question de la sécurité des travailleurs est généralement réglée par des arrêtés royaux. C'est normal pour le côté technique des choses, mais c'est moins évident dès lors qu'il s'agit de principes généraux.

Il désire savoir si on consulte le Conseil supérieur de sécurité lors d'une demande d'homologation de prototypes. Comment les travailleurs d'une entreprise peuvent-ils faire connaître leur point de vue concernant la sécurité des machines et des outils à l'occasion de la production de ces machines et outils? Car il est inadmissible que seul le producteur puisse faire connaître son point de vue. Pour l'entreprise, le prix de revient est prépondérant. Comment peut-on obliger un producteur à apporter aux machines certaines modifications, qui en accroissent le coût? Quelle est l'autorité qui contrôle cette adaptation, indépendamment du coût?

En ce qui concerne les consultations des autorités appelées à se prononcer sur un prototype, l'intervenant souligne que ces consultations doivent avoir lieu en temps utile et avec communication de toutes les données. Bien entendu, cela soulève le problème du secret professionnel et de la garantie à accorder au producteur que son invention ne sera pas divulguée. Comment cette question est-elle réglée?

En outre, on peut se demander si la procédure telle qu'elle est appliquée aux prototypes offre suffisamment de garanties à ceux qui travailleront avec les

Reglement op de Arbeidsbescherming (A.R.A.B.), waarin met name sprake is van gevaarlijke en hinderlijke inrichtingen en machines en van de veiligheid en de gezondheid in verband met die inrichtingen en machines.

Of is het zo dat de wet van 1961 en het A.R.A.B. naast mekaar bestaan? Dit zou te betreuren zijn nu er aan de coördinatie van het A.R.A.B. wordt gewerkt en men een algemeen overzicht wil tot stand brengen van de technische uitvoeringsmaatregelen van de wet.

In verband met het niveau van de normen, is het best denkbaar dat dit niveau zowel binnen als buiten de Europese Unie kan verschillen.

Het is van belang dat de (hoge) normen die België hanteert, niet worden ondergraven door andere landen die minder strenge normen hanteren voor de productie van machines die dan op onze markt worden verkocht. Van de andere kant moet worden vermeden dat een multinationaal bedrijf zijn prototype van een bepaald toestel presenteert in een land met minder strenge normen en het vervolgens op de markt brengt in landen met strenge veiligheidsnormen.

Een soortgelijk probleem rijst trouwens voor de productie van geneesmiddelen in Europa.

Het lid merkt vervolgens op dat de materie van de veiligheid van de werknemers doorgaans geregeld wordt in koninklijke besluiten. Dit is normaal wat de technische kant van de zaak betreft, maar is minder vanzelfsprekend wanneer het om algemene beginstellen gaat.

Het lid wenst te weten of men bij een aanvraag tot homologatie van prototypes een Hoge Raad voor de Veiligheid consulteert. Hoe kunnen werknemers in een bedrijf hun visie inzake de veiligheid van machines en werktuigen ter kennis brengen naar aanleiding van de productie van die machines en werktuigen? Het gaat namelijk niet op dat alleen de producent zijn visie kan kenbaar maken. Voor het bedrijf is de kostprijs doorslaggevend. Hoe kan een producent worden verplicht bepaalde wijzigingen aan de machines — die de kostprijs de hoogte in drijven — aan te brengen? Welke instantie waakt over die aanpassing, ongeacht de kostprijs?

In verband met de consultaties van de instanties die zich over een prototype moeten uitspreken, wijst het lid erop dat die consultatie tijdig en met overlegging van alle gegevens dient te gescheiden. Dit doet uiteraard het probleem rijzen van het beroepsgeheim en van de waarborg te verstrekken aan de producent dat zijn uitvinding niet kenbaar wordt gemaakt. Hoe wordt dat geregeld?

Voorts rijst de vraag of de procedure zoals die wordt toegepast voor prototypes, voldoende waarborgen biedt voor degenen die met de machines zullen

machines. La Communauté européenne s'en est-elle préoccupée lorsqu'elle a promulgué ses directives et cette préoccupation s'exprime-t-elle dans le projet de loi en discussion ?

L'intervenant fait enfin observer que les normes auxquelles les machines et les appareils doivent répondre sont de plus en plus établies par des organismes de droit privé. Existe-t-il assez de garanties que l'intérêt général soit suffisamment pris en considération ?

La ministre répond que la directive portant exécution de l'article 100A du traité de Rome est une directive économique qui règle la commercialisation de matériel ou de machines pouvant comporter un danger pour la sécurité et la santé. Ces directives sont également des directives absolues; cela signifie que les normes fixées par les Etats membres ne peuvent être ni plus ni moins strictes.

A cela s'ajoutent les directives portant exécution de l'article 118A du traité de Rome, qui sont des directives sociales et portent sur la sécurité et l'hygiène sur les lieux de travail. Ces directives sont des directives minimales; dans cette matière, les Etats membres peuvent fixer des normes plus strictes.

Le R.G.P.T. comporte diverses réglementations qui ont été coordonnées en 1946. Il traite à la fois de l'environnement, de la construction de machines, de leur utilisation, de la sécurité en matière d'incendie, etc.

En 1961 a été votée la loi précitée, dont les arrêtés d'exécution devaient être délibérés en Conseil des ministres.

Parallèlement à l'évolution au sein de la Communauté européenne, on a, de plus en plus, fait une distinction entre tout ce qui a trait à la construction de machines et de matériel (art. 100A) et les matières réglées par la loi du 10 juin 1952 et le R.G.P.T., qui est transformé en un codex. Ce codex régira uniquement, dans le domaine qui nous intéresse, l'utilisation des machines.

L'expérience a appris que les directives portant exécution de l'article 100A n'ont pas entraîné un abaissement des normes, au contraire.

La marque C.E. équivaut à une marque de qualité à l'égard des grands blocs commerciaux qui sont les concurrents économiques de l'Europe. On constate que la marque C.E. fait progressivement reculer la norme allemande D.I.N.

Les directives portant exécution de l'article 100A imposent des obligations de résultat (voir la directive 89/686/C.E.E. en annexe). Ces obligations ont été déterminées après consultation des partenaires sociaux à l'échelon européen.

Les obligations imposées par la directive doivent être traduites en exigences de construction, lesquelles

werken. Was dit de zorg van de Europese Gemeenschap toen zij haar richtlijnen uitvaardigde en komt deze zorg ook in dit wetsontwerp tot uiting ?

Het lid merkt ten slotte op dat de normen waaraan machines en toestellen moeten beantwoorden, van langsom meer door privaatrechtelijke instanties worden opgesteld. Zijn er voldoende waarborgen dat het algemeen belang voldoende zwaar doorweegt ?

De minister antwoordt dat de richtlijn ter uitvoering van artikel 100 A van het Verdrag van Rome een economische richtlijn is die het op de markt brengen regelt van materieel of machines die gevaar zouden kunnen inhouden voor de veiligheid en de gezondheid. Die richtlijnen zijn ook absolute richtlijnen; d.w.z. de lidstaten mogen geen strengere noch minder strenge normen bepalen.

Daarnaast zijn er de richtlijnen ter uitvoering van artikel 118A van het Verdrag van Rome, die sociale richtlijnen zijn en verband houden met de veiligheid en de gezondheid in de werkplaatsen. Deze richtlijnen zijn minimale richtlijnen; de lid-staten mogen in deze materie strengere normen bepalen.

In het A.R.A.B. zijn allerhande reglementeringen opgenomen die in 1946 werden gecoördineerd. Het A.R.A.B. handelt zowel over milieu, de constructie van machines, het gebruik van machines, brandveiligheid, enz.

In 1961 is de meer geciteerde wet aangenomen waarvan de uitvoeringsbesluiten in Ministerraad moesten worden overlegd.

Parallel met de evolutie in de Europese Gemeenschap werd meer en meer een onderscheid gemaakt tussen al wat te maken heeft met de constructie van machines en materieel (artikel 100 A) en de matières die geregeld worden door de wet van 10 juni 1952 en het A.R.A.B., dat omgevormd wordt tot een codex. Die codex zal in deze materie alleen het gebruik van de machines regelen.

De ervaring heeft geleerd dat de richtlijnen ter uitvoering van artikel 100 A niet geleid hebben tot een verlaging van de normen, integendeel.

Het E.G.-merk heeft de hoedanigheid van een kwaliteitsmerk ten aanzien van de grote handelsblokken die de economische concurrenten van Europa zijn. Men constateert dat het E.G.-merk stilaan de Duitse D.I.N.-norm terugdringt.

De richtlijnen ter uitvoering van artikel 100 A leggen resultaatsverplichtingen op (zie richtlijn 89/686 E.E.G. als bijlage). Die verplichtingen zijn bepaald na raadpleging van de sociale partners op Europees niveau.

De verplichtingen opgelegd in de richtlijn moeten nader worden uitgewerkt tot constructieëisen die op

sont à leur tour converties en normes. Pour ce faire, la Commission européenne a conclu des conventions avec le C.E.N. Ce comité peut faire appel à des sous-traitants.

Le commissaire a du mal à accepter la procédure exposée par la ministre. Lorsqu'on construit une machine, il faut prendre en compte non seulement l'aspect économique (art. 100A), mais également les exigences sociales et de sécurité.

La ministre répond que c'est la raison pour laquelle le département de l'Emploi et du Travail — qui n'est pas un département économique — est le département pilote pour la transposition de la directive en droit belge.

Elle souligne encore qu'en Europe, les normes de qualité et de sécurité sont d'un niveau élevé. C'est nécessaire, surtout pour préserver les possibilités d'exportation vers des pays situés en dehors de la C.E.

A une autre question posée par l'intervenant, elle répond qu'un constructeur peut contacter plusieurs organismes de contrôle dans différents pays. D'autre part, chaque Etat membre peut contrôler la sécurité de n'importe quelle machine provenant de l'étranger.

Un autre membre aimeraient qu'on lui garantisse que les arrêtés royaux qui seront pris en exécution de la loi en projet ne conduiront pas à une diminution des normes de sécurité appliquées en Belgique. Ces normes devraient au contraire être renforcées.

La ministre rappelle que l'on ne peut pas toucher aux normes prévues à l'article 100A. A côté de celles-ci, il y a également les normes relatives à l'utilisation des machines dans les ateliers, qui font l'objet d'une directive distincte (art. 118A qui se fonde sur une directive-cadre et a été transposée en droit belge) par l'arrêté royal du 14 septembre 1992 et qui a été insérée au R.G.P.T. En ce qui concerne ces dernières normes, on peut aller plus loin que ce que prescrit la directive européenne, ce que la Belgique fait d'ailleurs, le cas échéant.

Le premier intervenant pose encore les questions suivantes:

— Le terme « fabrication » vise-t-il également l'assemblage ?

— Quelle procédure convient-il de suivre lorsque l'on doit apporter des modifications à une machine existante ? Ces modifications doivent-elles également être soumises à un contrôle ?

— Pourquoi écarte-t-on du nouveau codex à établir tout ce qui concerne l'environnement ? Indépendamment de la répartition des pouvoirs, instaurée

hun beurt worden omgezet in normen. Om dat te doen, heeft de Europese Commissie overeenkomsten met het C.E.N. afgesloten. Dit comité kan met onderaannemers werken.

Het commissielid heeft moeite met de procedure zoals ze door de minister werd uiteengezet. Wanneer een machine gebouwd wordt, moet niet alleen het economisch aspect in aanmerking worden genomen (art. 100 A), maar moet ook rekening worden gehouden met de sociale en veiligheidsvereisten.

De minister antwoordt dat zulks de reden is waarom het Departement van Tewerkstelling en Arbeid — dat geen economisch departement is — pilootdepartement is voor de omzetting van de richtlijn in Belgisch recht.

Zij wijst er nog op dat de kwaliteits- zowel als de veiligheidsnormen in Europa op een hoog niveau liggen. Dat is ook noodzakelijk, vooral om de exportkansen naar landen buiten de E.G. gaaf te houden.

Zij antwoordt nog op een andere vraag van hetzelfde lid dat een constructeur een aantal controleinstellingen in verschillende landen kan contacteren. Van de andere kant kan elke lidstaat om het even welke machine die uit het buitenland komt, op zijn veiligheid controleren.

Een ander lid wenst de zekerheid te hebben dat de koninklijke besluiten die ter uitvoering van deze wet zullen worden genomen, niet zullen leiden tot een vermindering van de veiligheidsnormen zoals die nu in België worden toegepast. Zij zouden integendeel strenger moeten worden.

De minister antwoordt dat aan de normen van artikel 100 A niets kan worden gewijzigd, zoals hierboven reeds aangegeven. Daarnaast zijn er de normen m.b.t. het gebruik van de machines in de werkplaatsen, waarvoor er een aparte richtlijn (art. 118A) is die gebaseerd is op een kaderrichtlijn en omgezet is in Belgisch recht door het koninklijk besluit van 14 september 1992 en in het A.R.A.B. is ingevoegd. Wat deze normen betreft, kan men verder gaan dan wat in de Europese richtlijn is bepaald, wat België in voorkomend geval trouwens doet.

De eerste spreker stelt nog de volgende bijkomende vragen :

— Wordt met het woord « fabrication » ook « assemblage » bedoeld ?

— Welke procedure moet er worden gevuld wanneer aan een bestaande machine wijzigingen moeten worden aangebracht ? Moeten die wijzigingen ook aan een controle worden onderworpen ?

— Waarom wordt uit de nieuw op te stellen codex alles geweerd wat betrekking heeft op het leefmilieu ? Los van de bevoegdhedsverdeling zoals die in België

en Belgique, il est évident que la manière dont une machine est utilisée dans l'entreprise peut revêtir une importance capitale pour l'environnement.

— Par machines, on entend également les appareils destinés aux bricoleurs. La sécurité, la qualité et la durabilité de ces appareils sont particulièrement importantes. Qui est chargé du contrôle des prototypes et, ultérieurement, de la fabrication? Il semblerait que les producteurs et les instituts de normalisation y soient associés. Le consommateur, par contre, ne le serait pas.

La ministre répond par l'affirmative à la première question.

En réponse à la deuxième question, elle déclare que, pour toute modification à une machine considérée comme dangereuse, le fabricant doit contacter l'organisme notifiant.

Pour d'autres machines et objets, le fabricant peut lui-même apporter sur le produit un signe qui garantit la conformité à la norme.

Par ailleurs, la ministre souligne que les consommateurs siègent également au Conseil d'accréditation. Ce conseil évalue le fonctionnement des organismes chargés d'assurer le suivi de la production.

La loi spéciale d'août 1980 a transféré aux régions la compétence en matière d'environnement et la police des établissements considérés comme dangereux, insalubres et incommodes. Cette police était réglée par les titres Ier et IV du R.G.P.T. Entre-temps, les dispositions en question ont été remplacées par Vlarem pour ce qui est de la Région flamande. D'autre part, un arrêté royal a été pris, à l'initiative du ministre de l'Emploi et du Travail, afin de régler les aspects de l'environnement qui concernent la sécurité et l'hygiène des travailleurs.

Les dispositions de cet arrêté royal seront intégrées dans la nouvelle loi — dont l'avant-projet a été soumis pour avis au C.N.T. — qui remplacera la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs, ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail.

Un membre demande si le Conseil supérieur de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail a été consulté au sujet de la loi en projet. Par ailleurs, il demande quelles sont les activités actuelles de ce conseil.

La ministre répond par la négative à la première question.

Elle remarque ensuite que ledit conseil est consulté pour ce qui est des arrêtés d'exécution de la loi susmentionnée de 1952. Il s'occupe principalement de

werd ingevoerd, is het evident dat de wijze waarop een machine in het bedrijf wordt gebruikt van wezenlijk belang kan zijn voor het leefmilieu.

— Met machines worden ook toestellen voor doe-het-zelvers bedoeld. De veiligheid, de kwaliteit en de duurzaamheid van die apparaten is zeer belangrijk. Wie wordt betrokken bij de controle van de prototypes en later van de fabricage? Het laat zich horen dat de producenten en de normalisatieinstituten daarbij betrokken zijn. De consument daarentegen lijkt daarbij niet betrokken te worden.

De minister antwoordt bevestigend op de eerste vraag.

Op de tweede vraag antwoordt zij dat de fabrikant voor de wijziging van als gevaarlijk aangemerkte machines, de notificerende instantie dient te contacteren.

Voor andere machines en voorwerpen kan de fabrikant zelf een teken op het produkt aanbrengen dat de gelijkvormigheid met de norm garandeert.

De minister antwoordt voorts dat in de Raad voor Accreditatie ook de consumenten zitting hebben. Deze Raad evalueert de werking van de instellingen die de produktie moeten opvolgen.

Ingevolge de bijzondere wet van augustus 1980 is de bevoegdheid over leefmilieu en de politie van de als gevaarlijk, ongezond en hinderlijk beschouwde inrichtingen overgedragen aan de Gewesten. Die politie was geregeld door Titels I en IV van het A.R.A.B. De desbetreffende bepalingen zijn inmiddels vervangen door Vlarem voor het Vlaamse Gewest. Van de andere kant is er, op initiatief van de minister van Tewerkstelling en Arbeid een koninklijk besluit genomen dat aspecten van het leefmilieu regelt, voor zover het de veiligheid en de gezondheid van de werknemers betreft.

De bepalingen van dit koninklijk besluit zullen worden geïntegreerd in een nieuwe wet — waarvan het voorontwerp zich thans voor advies bij de N.A.R. bevindt — die de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubrité van het werk en van de werkplaatsen zal vervangen.

Een lid vraagt of de Hoge Raad voor Veiligheid, Gezondheid en Verfraaiing der Werkplaatsen over dit wetsontwerp werd geraadpleegd. Hij vraagt voorts wat de huidige activiteiten van die Raad zijn.

De minister antwoordt ontkennend op de eerste vraag.

Zij merkt vervolgens op dat de Hoge Raad wordt geraadpleegd voor de uitvoeringsbesluiten van de hogergenoemde wet van 1952. De Hoge Raad houdt

matières techniques. Les questions de politique ou de principe relatives à cette loi sont généralement traitées par le C.N.T.

III. DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 1er et 2

Les articles 1er et 2 sont adoptés sans discussion, à l'unanimité des 13 membres présents.

Article 3

A la question d'un membre, la ministre répond que par «équipements de protection», on entend tous les équipements de protection individuelle. La liste de ceux-ci figure dans la directive annexée au présent rapport.

L'article est adopté à l'unanimité des 13 membres présents.

Articles 4 à 7

Les articles 4 à 7 ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à la même unanimité.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 13 membres présents.

Le Rapporteur,
Jean GEVENOIS.

La Présidente,
Lydia MAXIMUS.

zich voornamelijk bezig met technische materies. Politieke of principiële kwesties in verband met deze wet worden in de regel behandeld door de N.A.R.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

De artikelen 1 en 2 worden zonder besprekking aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Artikel 3

Op de vraag van een lid antwoordt de minister dat met het woord «beschermingsmiddelen» alle persoonlijke beschermingsmiddelen worden bedoeld. De lijst daarvan is opgenomen in de richtlijn die als bijlage bij het verslag is gevoegd.

Het artikel wordt aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Artikelen 4 tot en met 7

De artikelen 4 tot en met 7 alsmede het ontwerp van wet in zijn geheel worden met dezelfde eenparigheid aangenomen.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De Rapporteur,
Jean GEVENOIS.

De Voorzitster,
Lydia MAXIMUS.

ANNEXE

DIRECTIVE DU CONSEIL

du 21 décembre 1989

concernant le rapprochement des législations des États membres relatives aux équipements de protection individuelle

(89/686/CEE)

LE CONSEIL DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES,

vu le traité instituant la Communauté économique européenne, et notamment son article 100 A,

vu la proposition de la Commission (¹),

en coopération avec le Parlement européen (²),

vu l'avis du Comité économique et social (³),

considérant qu'il importe d'arrêter les mesures destinées à établir progressivement le marché intérieur au cours d'une période expirant le 31 décembre 1992; que le marché intérieur comporte un espace sans frontières intérieures dans lequel la libre circulation des marchandises, des personnes, des services et des capitaux est assurée;

considérant que divers États membres ont, depuis plusieurs années, arrêté des dispositions concernant de nombreux équipements de protection individuelle, pour divers motifs, tels que la santé, la sécurité du travail et la protection des usagers;

considérant que ces dispositions nationales sont souvent très détaillées en ce qui concerne les exigences relatives à la conception, à la fabrication, au niveau de qualité, aux essais et à la certification des équipements de protection individuelle, ceci dans le but de protéger les personnes contre les blessures et les maladies;

considérant, en particulier, que les dispositions nationales relatives à la protection du travail imposent l'utilisation d'équipement de protection individuelle; que de nombreuses prescriptions font l'obligation à l'employeur de mettre à la disposition de son personnel des équipements de protection individuelle appropriés, en cas d'absence ou d'insuffisance de mesures prioritaires de protection collective;

considérant que les dispositions nationales relatives aux équipements de protection individuelle diffèrent sensiblement d'un État membre à l'autre; qu'elles sont susceptibles de constituer ainsi une entrave aux échanges qui se répercutent immédiatement sur l'établissement et le fonctionnement du marché commun;

considérant que les dispositions nationales divergentes doivent être harmonisées pour garantir la libre circulation de ces

produits, sans que leurs niveaux de protection existants, lorsqu'ils sont justifiés dans les États membres, ne soient abaissés, et afin qu'ils soient augmentés lorsque cela est nécessaire;

considérant que les dispositions de conception et de fabrication des équipements de protection individuelle prévues par la présente directive, qui sont essentielles notamment dans la recherche d'un milieu de travail plus sûr, ne préjugent pas des dispositions relatives à l'utilisation des équipements de protection individuelle et à l'organisation de la santé et de la sécurité des travailleurs sur le lieu de travail;

considérant que la présente directive ne définit que les exigences essentielles auxquelles doivent satisfaire les équipements de protection individuelle; que, pour faciliter la preuve de la conformité aux exigences essentielles, il est indispensable de disposer de normes harmonisées sur le plan européen, concernant notamment la conception, la fabrication, les spécifications et méthodes d'essais des équipements de protection individuelle, normes dont le respect assure à ces produits une présomption de conformité aux exigences essentielles de la présente directive; que ces normes harmonisées sur le plan européen sont élaborées par des organismes privés et doivent conserver leur statut de texte non obligatoire; que, à cette fin, le Comité européen de normalisation (CEN) et le Comité européen de normalisation électrotechnique (Cenelec) sont reconnus comme étant les organismes compétents pour adopter les normes harmonisées conformément aux orientations générales pour la coopération entre la Commission et ces deux organismes, ratifiées le 13 novembre 1984; que, aux fins de la présente directive, on entend par norme harmonisée un texte de spécifications techniques (norme européenne ou document d'harmonisation) adopté par l'un ou l'autre de ces organismes, ou les deux, sur mandat de la Commission, conformément à la directive 83/189/CEE du Conseil, du 28 mars 1983, prévoyant une procédure d'information dans le domaine des normes et réglementations techniques (⁴), modifiée par la directive 88/182/CEE (⁵), ainsi qu'en vertu des orientations générales susvisées;

considérant que, en attendant l'adoption de normes harmonisées, très nombreuses en raison de l'ampleur du champ d'application et dont l'élaboration dans le délai assigné à l'établissement du marché intérieur représente un volume de travail important, il convient de maintenir à titre transitoire, dans le respect des dispositions du traité, le *statu quo* relatif à la conformité aux normes nationales en vigueur pour les équipements de protection individuelle ne faisant pas l'objet d'une norme harmonisée à la date d'adoption de la présente directive;

(¹) JO n° C 141 du 30. 5. 1988, p. 14.

(²) JO n° C 12 du 16. 1. 1989, p. 109, et

JO n° C 304 du 4. 12. 1989, p. 29.

(³) JO n° C 337 du 31. 12. 1988, p. 37.

(⁴) JO n° L 109 du 26. 4. 1983, p. 8.

(⁵) JO n° L 81 du 26. 3. 1988, p. 75.

considérant que, eu égard au rôle général et horizontal joué par le comité permanent, institué par l'article 5 de la directive 83/189/CEE, dans la politique communautaire de normalisation, et plus particulièrement à son rôle dans l'élaboration des commandes de normalisation et dans le fonctionnement du *statu quo* au niveau de la normalisation européenne, ce comité permanent est tout désigné pour assister la Commission dans le contrôle communautaire de conformité des normes harmonisées;

considérant qu'un contrôle du respect de ces prescriptions techniques est nécessaire pour protéger efficacement les utilisateurs et les tiers; que les procédures de contrôle existantes peuvent différer sensiblement d'un État membres à l'autre; que, pour éviter des contrôles multiples qui sont autant d'entraves à la libre circulation des équipements de protection individuelle, il convient de prévoir une reconnaissance mutuelle des contrôles par les États membres; que, pour faciliter cette reconnaissance des contrôles, il convient notamment de prévoir des procédures communautaires harmonisées et d'harmoniser les critères à prendre en considération pour désigner les organismes chargés de remplir les fonctions d'examen, de surveillance et de vérification;

considérant qu'il convient d'améliorer le cadre législatif en vue d'assurer une contribution efficace et appropriée des partenaires sociaux au processus de normalisation,

A ARRÊTÉ LA PRÉSENTE DIRECTIVE:

CHAPITRE I

CHAMP D'APPLICATION, MISE SUR LE MARCHÉ ET LIBRE CIRCULATION

Article premier

1. La présente directive s'applique aux équipements de protection individuelle, ci-après dénommés «EPI».

Elle fixe les conditions de la mise sur le marché, de la libre circulation intracommunautaire ainsi que les exigences essentielles de sécurité auxquelles les EPI doivent satisfaire en vue de préserver la santé et d'assurer la sécurité des utilisateurs.

2. Aux fins de la présente directive, on entend par EPI tout dispositif ou moyen destiné à être porté ou tenu par une personne en vue de la protéger contre un ou plusieurs risques susceptibles de menacer sa santé ainsi que sa sécurité.

Sont également considérés comme EPI:

- a) l'ensemble constitué par plusieurs dispositifs ou moyens, associés de façon solidaire par le fabricant en vue de protéger une personne contre un ou plusieurs risques susceptibles d'être encourus simultanément;
- b) un dispositif ou moyen protecteur solidaire, de façon dissociable ou non dissociable, d'un équipement indivi-

duel non protecteur porté ou tenu par une personne en vue de déployer une activité;

- c) des composants interchangeables d'un EPI, indispensables à son bon fonctionnement et utilisés exclusivement pour cet EPI.

3. Est considéré comme partie intégrante d'un EPI, tout système de liaison mis sur le marché avec l'EPI pour raccorder celui-ci à un autre dispositif extérieur, complémentaire, même lorsque ce système de liaison n'est pas destiné à être porté ou tenu en permanence par l'utilisateur pendant la durée d'exposition au(x) risque(s).

4. Sont exclus du champ d'application de la présente directive:

- les EPI couverts par une autre directive visant les mêmes objectifs de mise sur le marché, de libre circulation et de sécurité que la présente directive,
- indépendamment du motif d'exclusion visé au premier tiret, les genres d'EPI figurant dans la liste d'exclusion de l'annexe I.

Article 2

1. Les États membres prennent toutes les dispositions utiles pour que les EPI visés à l'article 1er ne puissent être mis sur le marché et en service que s'ils préservent la santé et assurent la sécurité des utilisateurs, sans compromettre ni la santé ni la sécurité des autres personnes, des animaux domestiques ou des biens, lorsqu'ils sont entretenus convenablement et utilisés conformément à leur destination.

2. La présente directive n'affecte pas la faculté des États membres de prescrire, dans le respect du traité, les exigences qu'ils estiment nécessaires pour assurer la protection des utilisateurs, pour autant que cela n'implique pas des modifications des EPI par rapport aux dispositions de la présente directive.

3. Les États membres ne font pas obstacle, lors des foires, expositions, etc., à la présentation d'EPI qui ne sont pas conformes aux dispositions de la présente directive, pour autant qu'un panneau adéquat indique clairement la non-conformité de ces EPI ainsi que l'interdiction de les acquérir et/ou d'en faire quelque usage que ce soit avant leur mise en conformité par le fabricant ou par son mandataire établi dans la Communauté.

Article 3

Les EPI visés à l'article 1er doivent satisfaire aux exigences essentielles de santé et de sécurité prévues à l'annexe II.

Article 4

1. Les États membres ne peuvent pas interdire, restreindre ou entraver la mise sur le marché d'EPI ou composants

d'EPI qui satisfont aux dispositions de la présente directive et qui sont munis de la marque «CE».

2. Les États membres ne peuvent pas interdire, restreindre ou entraver la mise sur le marché de composants d'EPI, non munis de la marque «CE», qui sont destinés à être incorporés dans les EPI, sous réserve que ces composants ne soient pas des composants essentiels, indispensables au bon fonctionnement des EPI.

Article 5

1. Les États membres considèrent conformes aux exigences essentielles visées à l'article 3 les EPI visés à l'article 8 paragraphe 3, qui sont munis de la marque «CE», pour lesquels le fabricant est en mesure de présenter, sur demande, la déclaration de conformité visée à l'article 12.

2. Les États membres présument conformes aux exigences essentielles visées à l'article 3 les EPI visés à l'article 8 paragraphe 2, qui sont munis de la marque «CE», pour lesquels le fabricant est en mesure de présenter, sur demande, outre la déclaration visée à l'article 12, l'attestation de l'organisme notifié, visé à l'article 9, déclarant leur conformité avec les normes nationales les concernant, transposant les normes harmonisées, appréciée au niveau de l'examen «CE» de type, selon l'article 10 paragraphe 4 point a) premier tiret et point b) premier tiret.

Lorsque le fabricant n'a pas appliqué ou n'a appliqué qu'en partie les normes harmonisées, ou en l'absence de ces normes, l'attestation de l'organisme notifié doit déclarer la conformité avec les exigences essentielles, selon l'article 10 paragraphe 4 point a) deuxième tiret et point b) deuxième tiret.

3. Les EPI visés à l'article 8 paragraphe 2, pour lesquels des normes harmonisées ne sont pas disponibles, peuvent continuer à être soumis à titre transitoire (jusqu'au 31 décembre 1992 au plus tard) aux régimes nationaux en vigueur à la date d'adoption de la présente directive, sous réserve de la compatibilité de ces régimes avec les dispositions du traité.

4. La Commission publie au *Journal officiel des Communautés européennes* les références des normes harmonisées.

Les États membres publient les références des normes nationales transposant les normes harmonisées.

5. Les États membres s'assurent que sont prises au plus tard le 30 juin 1991 les mesures appropriées permettant aux partenaires sociaux d'avoir une influence, au niveau national, sur le processus d'élaboration et de suivi des normes harmonisées.

Article 6

1. Lorsqu'un État membre ou la Commission estime que les normes harmonisées visées à l'article 5 ne satisfont pas

entièrement aux exigences essentielles les concernant visées à l'article 3, la Commission ou l'État membre saisit le comité institué par la directive 83/189/CEE⁽¹⁾ en exposant ses raisons. Le comité émet un avis d'urgence.

Au vu de l'avis du comité, la Commission notifie aux États membres la nécessité de procéder ou non au retrait des normes concernées des publications visées à l'article 5.

2. Le comité permanent institué par l'article 6 paragraphe 2 de la directive 89/392/CEE⁽²⁾ peut être saisi, selon la procédure décrite ci-après, de toute question que posent la mise en œuvre et l'application pratique de la présente directive.

Le représentant de la Commission soumet au comité permanent un projet des mesures à prendre. Ledit comité émet son avis sur ce projet, dans un délai que le président peut fixer en fonction de l'urgence de la question en cause, le cas échéant en procédant à un vote.

L'avis est inscrit au procès-verbal; en outre, chaque État membre a le droit de demander que sa position figure à ce procès-verbal.

La Commission tient le plus grand compte de l'avis émis par le comité permanent. Elle informe ledit comité de la façon dont elle a tenu compte de cet avis.

Article 7

1. Lorsqu'un État membre constate que les EPI munis de la marque «CE» et utilisés conformément à leur destination risquent de compromettre la sécurité des personnes, des animaux domestiques ou des biens, il prend toutes les mesures utiles pour retirer ces EPI du marché, interdire leur mise sur le marché ou leur libre circulation.

L'État membre informe immédiatement la Commission de cette mesure, indique les raisons de sa décision et, en particulier, si la non-conformité résulte:

- a) du non-respect des exigences essentielles visées à l'article 3;
- b) d'une mauvaise application des normes visées à l'article 5;
- c) d'une lacune des normes visées à l'article 5 elles-mêmes.

2. La Commission entre en consultation avec les parties concernées dans les plus brefs délais. Lorsque la Commission constate, après cette consultation, que la mesure est justifiée, elle en informe immédiatement l'État membre qui a pris

⁽¹⁾ JO n° L 109 du 26. 4. 1983, p. 8.

⁽²⁾ JO n° L 183 du 29. 6. 1989, p. 9.

l'initiative ainsi que les autres États membres. Lorsque la Commission constate, après cette consultation, que la mesure est injustifiée, elle en informe immédiatement l'État membre qui a pris l'initiative ainsi que le fabricant ou son mandataire établi dans la Communauté. Lorsque la décision visée au paragraphe 1 est motivée par une lacune des normes, elle saisit le comité visé à l'article 6 paragraphe 1 si l'État membre ayant pris la décision entend la maintenir et entame la procédure visée à l'article 6 paragraphe 2.

3. Lorsqu'un EPI non conforme est muni de la marque «CE», l'État membre compétent prend à l'encontre de celui qui a apposé la marque les mesures appropriées et en informe la Commission ainsi que les autres États membres.

4. La Commission s'assure que les États membres sont tenus informés du déroulement et des résultats de la procédure prévue par le présent article.

CHAPITRE II

PROCÉDURES DE CERTIFICATION

Article 8

1. Avant de mettre un modèle d'EPI sur le marché, le fabricant ou son mandataire établi dans la Communauté doit réunir la documentation technique visée à l'annexe III afin de pouvoir la soumettre si nécessaire aux autorités compétentes.

2. Préalablement à la fabrication des EPI autres que ceux visés au paragraphe 3, le fabricant ou son mandataire établi dans la Communauté doit soumettre un modèle à l'examen «CE» de type visé à l'article 10.

3. Sont exemptés de l'examen «CE» de type les modèles d'EPI de conception simple dont le concepteur présume que l'utilisateur peut juger par lui-même de l'efficacité contre des risques minimes dont les effets, lorsqu'ils sont graduels, peuvent être perçus en temps opportun et sans danger par l'utilisateur.

Entrent exclusivement dans cette catégorie les EPI qui ont pour but de protéger l'utilisateur contre:

- les agressions mécaniques dont les effets sont superficiels (gants de jardinage, dés à coudre, etc.),
- les produits d'entretien peu nocifs dont les effets sont facilement réversibles (gants de protection contre des solutions détergentes diluées, etc.),
- les risques encourus lors de la manipulation des pièces chaudes n'exposant pas à une température supérieure à 50 °C, ni à des chocs dangereux (gants, tabliers à usage professionnel, etc.),
- les conditions atmosphériques qui ne sont ni exceptionnelles ni extrêmes (couvre-chefs, vêtements de saison, chaussures et bottes, etc.),

- les petits chocs et vibrations n'affectant pas des parties vitales du corps et qui ne peuvent pas provoquer de lésions irréversibles (couvre-chefs légers pour la protection du cuir chevelu, gants, chaussures légères, etc.),
- le rayonnement solaire (lunettes de soleil).

4. Les EPI fabriqués sont soumis:

- a) au choix du fabricant, à l'une des deux procédures visées à l'article 11, dans le cas des EPI de conception complexe destinés à protéger contre des dangers mortels ou qui peuvent nuire gravement et de façon irréversible à la santé et dont le concepteur présume que l'utilisateur ne peut déceler à temps les effets immédiats. Entrent exclusivement dans cette catégorie:
  - les appareils de protection respiratoire filtrants qui protègent contre les aérosols solides, liquides, ou contre les gaz irritants, dangereux, toxiques ou radiotoxiques,
  - les appareils de protection respiratoire entièrement isolants de l'atmosphère, incluant ceux destinés à la plongée,
  - les EPI ne pouvant offrir qu'une protection limitée dans le temps contre les agressions chimiques, ou contre les rayonnements ionisants,
  - les équipements d'intervention dans les ambiances chaudes dont les effets sont comparables à ceux d'une température d'air égale ou supérieure à 100 °C, avec ou sans rayonnement infrarouge, flammes ou grosses projections de matières en fusion,
  - les équipements d'intervention dans des ambiances froides dont les effets sont comparables à ceux d'une température d'air inférieure ou égale à - 50 °C,
  - les EPI destinés à protéger contre les chutes de hauteurs,
  - les EPI destinés à protéger des risques électriques pour les travaux sous tension dangereuse ou ceux utilisés comme isolants contre une haute tension,
  - les casques et visières destinés aux usagers de motocycles;
- b) à la déclaration de conformité «CE» du fabricant visée à l'article 12 pour tout EPI.

Article 9

1. Chaque État membre notifie à la Commission et aux autres États membres les organismes agréés chargés d'effectuer les procédures de certification visées à l'article 8. La Commission publie, pour information, au *Journal officiel des Communautés européennes*, la liste de ces organismes ainsi que le numéro distinctif qu'elle leur a attribué et elle en assure la mise à jour.

2. Les États membres doivent appliquer les critères prévus à l'annexe V pour l'évaluation des organismes à notifier. Les organismes qui satisfont aux critères d'évaluation prévus dans les normes harmonisées pertinentes sont présumés répondre auxdits critères.

3. Un État membre qui a agréé un organisme doit retirer cet agrément s'il constate que ce dernier ne satisfait plus aux critères visés à l'annexe V. Il en informe immédiatement la Commission et les autres États membres.

EXAMEN «CE» DE TYPE

Article 10

1. L'examen «CE» de type est la procédure par laquelle l'organisme de contrôle agréé constate et atteste que le modèle d'EPI satisfait aux dispositions de la présente directive le concernant.

2. La demande d'examen «CE» de type est introduite par le fabricant ou son mandataire auprès d'un seul organisme de contrôle agréé, pour le modèle considéré. Le mandataire doit être établi dans la Communauté.

3. La demande comporte:

- le nom et l'adresse du fabricant ou de son mandataire ainsi que le lieu de fabrication des EPI,
- le dossier technique de fabrication visé à l'annexe III.

Elle est accompagnée du nombre de spécimens approprié du modèle à agréer.

4. L'organisme notifié procède à l'examen «CE» de type selon les modalités suivantes:

a) *Examen du dossier technique du fabricant*

- L'organisme notifié effectue l'examen du dossier technique de fabrication pour vérifier son adéquation par rapport aux normes harmonisées visées à l'article 5.
- Lorsque le fabricant n'a pas appliqué ou n'a appliqué qu'en partie les normes harmonisées, ou en l'absence de ces normes, l'organisme notifié doit vérifier l'adéquation des spécifications techniques utilisées par le fabricant par rapport aux exigences essentielles, avant de vérifier l'adéquation du dossier technique de fabrication par rapport à ces spécifications techniques.

b) *Examen du modèle*

Lors de l'examen du modèle, l'organisme s'assure que celui-ci a été élaboré conformément au dossier technique de fabrication et qu'il peut être utilisé en toute sécurité conformément à sa destination.

- Il effectue les examens et essais appropriés pour vérifier la conformité du modèle avec les normes harmonisées.
- Lorsque le fabricant n'a pas appliqué ou n'a appliqué qu'en partie les normes harmonisées, ou en l'absence de ces normes, l'organisme notifié effectue les examens et essais appropriés pour vérifier la conformité du modèle avec les spécifications techniques utilisées par le fabricant, sous réserve de leur adéquation par rapport à ces exigences essentielles.

5. Si le modèle répond aux dispositions le concernant, l'organisme établit une attestation «CE» de type qui est notifiée au demandeur. Cette attestation reproduit les conclusions de l'examen, indique les conditions dont elle est éventuellement assortie et comprend les descriptions et dessins nécessaires à l'identification du modèle agréé.

La Commission, les autres organismes agréés et les autres États membres peuvent obtenir une copie de l'attestation et, sur demande motivée, une copie du dossier technique de fabrication et des procès-verbaux des examens et essais effectués.

Le dossier doit être tenu à la disposition des autorités compétentes pendant dix ans suivant la mise sur le marché des EPI.

6. L'organisme qui refuse de délivrer une attestation «CE» de type en informe les autres organismes agréés. L'organisme qui retire une attestation «CE» de type en informe l'État membre qui l'a agréé. Celui-ci en informe les autres États membres et la Commission en exposant les motifs de cette décision.

CONTRÔLE DES EPI FABRIQUÉS

Article 11

A. *Système de garantie de qualité «CE» du produit final*

1. Le fabricant prend toutes les mesures nécessaires pour que le procédé de fabrication, y compris l'inspection finale des EPI et les essais, assure l'homogénéité de la production et la conformité de ces EPI avec le type décrit, dans le certificat d'approbation «CE» de type, et avec les exigences essentielles y afférentes de la présente directive.

2. Un organisme notifié choisi par le fabricant effectue les contrôles nécessaires. Ces contrôles sont effectués, au hasard, normalement au moins une fois par an.

3. Un échantillonnage adéquat des EPI prélevé par l'organisme notifié est examiné et des essais appropriés, définis dans les normes harmonisées, ou nécessaires pour attester la conformité avec les exigences essentielles de la présente directive, sont effectués pour vérifier la conformité des EPI.

4. Lorsque l'organisme n'est pas celui qui a établi l'attestation d'examen «CE» de type concerné, il entre en contact avec l'organisme notifié en cas de difficultés liées à l'appréciation de la conformité des échantillons.

5. Le fabricant reçoit de l'organisme notifié un rapport d'expertise. Dans le cas où le rapport conclut à une absence d'homogénéité de la production ou à l'absence de conformité des EPI examinés avec le type décrit dans le certificat

d'approbation «CE» de type et avec les exigences essentielles applicables, l'organisme prend les mesures appropriées à la nature du ou des défauts constatés et il en informe l'État membre qui l'a notifié.

6. Le fabricant est en mesure de présenter, sur demande, le rapport de l'organisme notifié.

B. Système d'assurance qualité «CE» de la production avec surveillance

1. Le système

- a) Dans le cadre de cette procédure, le fabricant soumet une demande d'approbation de son système de qualité auprès d'un organisme notifié de son choix.

La demande comprend:

- toutes les informations relatives à la catégorie d'EPI envisagée, y compris, le cas échéant, la documentation relative au modèle approuvé,
- la documentation sur le système de qualité,
- l'engagement de remplir les obligations découlant du système de qualité et de maintenir son adéquation ainsi que son efficacité.

- b) Dans le cadre du système de qualité, chaque EPI est examiné et les essais appropriés visés à la partie A paragraphe 3 sont effectués en vue de vérifier leur conformité avec les exigences essentielles y afférentes de la présente directive.

La documentation sur le système de qualité comprend en particulier une description adéquate:

- des objectifs de qualité, de l'organigramme, des responsabilités des cadres et de leurs pouvoirs en matière de qualité des produits,
- des contrôles et des essais qui doivent être effectués après la fabrication,
- des moyens destinés à vérifier le fonctionnement efficace du système de qualité.

- c) L'organisme évalue le système de qualité pour déterminer s'il répond aux dispositions visées au paragraphe 1 point b). Il présume la conformité avec ces dispositions pour les systèmes de qualité qui mettent en œuvre la norme harmonisée correspondante.

L'organisme qui effectue les audits procède à toutes évaluations objectives nécessaires des éléments du système de qualité et vérifie en particulier si le système assure la conformité des EPI fabriqués avec le modèle approuvé.

La décision est notifiée au fabricant. Elle contient les conclusions du contrôle et la décision d'évaluation motivée.

- d) Le fabricant informe l'organisme qui a approuvé le système de qualité de tout projet de modification du système de qualité.

L'organisme examine les modifications proposées et décide si le système de qualité modifié répond aux dispositions y afférentes. Il notifie sa décision au fabricant. La notification contient les conclusions du contrôle et la décision d'évaluation motivée.

2. La surveillance

- a) Le but de cette surveillance est de s'assurer que le fabricant remplit correctement les obligations qui découlent du système de qualité approuvé.
- b) Le fabricant autorise l'organisme à accéder, à des fins d'inspection, aux lieux d'inspection, d'essai et de stockage des EPI et lui fournit toute information nécessaire, et notamment:
  - la documentation sur le système de qualité,
  - la documentation technique,
  - les manuels de qualité.
- c) L'organisme procède périodiquement à des audits pour s'assurer que le fabricant maintient et applique le système de qualité approuvé et fournit un rapport d'audit au fabricant.
- d) En outre, l'organisme peut faire des visites inopinées au fabricant. Au cours de ces visites, l'organisme fournit un rapport de visite et, le cas échéant, un rapport d'audit au fabricant.
- e) Le fabricant est en mesure de présenter, sur demande, le rapport de l'organisme notifié.

DÉCLARATION DE CONFORMITÉ «CE» DE LA PRODUCTION

Article 12

La déclaration de conformité «CE» est la procédure par laquelle le fabricant:

- 1) établit une déclaration selon le modèle de l'annexe VI, attestant que l'EPI mis sur le marché est conforme aux dispositions de la présente directive afin de pouvoir la présenter aux autorités compétentes;
- 2) appose sur chaque EPI la marque de conformité «CE» prévue à l'article 13.

CHAPITRE III

MARQUE «CE»

Article 13

1. La marque «CE» est constituée par le sigle «CE» suivi des deux derniers chiffres de l'année au cours de laquelle la

marque a été apposée et, en cas d'intervention d'un organisme notifié ayant procédé à un examen «CE» de type visé à l'article 10, son numéro distinctif est ajouté.

L'annexe IV donne le modèle à utiliser.

2. La marque «CE» doit être apposée sur chaque EPI fabriqué et sur son emballage, de façon visible, lisible et indélébile, pendant la «durée de vie» prévisible de cet EPI.

3. Il est interdit d'apposer sur les EPI des marques ou inscriptions propres à créer une confusion avec la marque «CE».

CHAPITRE IV

DISPOSITIONS FINALES

Article 14

Toute décision prise en application de la présente directive et conduisant à restreindre la mise sur le marché des EPI est motivée de façon précise. Elle est notifiée à l'intéressé, dans les meilleurs délais, avec l'indication des voies de recours ouvertes par les législations en vigueur dans cet État membre et des délais dans lesquels ces recours doivent être introduits.

Article 15

La Commission prend les mesures nécessaires pour que les données répertoriant toutes les décisions pertinentes concernant la gestion de la présente directive soient rendues disponibles.

Article 16

1. Les États membres adoptent et publient avant le 31 décembre 1991 les dispositions législatives, réglementaires et administratives nécessaires pour se conformer à la présente directive. Ils en informent immédiatement la Commission.

Ils appliquent ces dispositions à partir du 1er juillet 1992.

2. Les États membres communiquent à la Commission le texte des dispositions de droit interne qu'ils adoptent dans le domaine régi par la présente directive.

Article 17

Les États membres sont destinataires de la présente directive.

Fait à Bruxelles, le 21 décembre 1989.

Par le Conseil
Le président
 É. CRESSON

ANNEXE I**LISTE EXHAUSTIVE DES GENRES D'EPI N'ENTRANT PAS DANS LE CHAMP D'APPLICATION DE LA PRÉSENTE DIRECTIVE**

1. EPI conçus et fabriqués spécifiquement pour les forces armées ou du maintien de l'ordre (casques, boucliers, etc.).
  2. EPI d'auto-défense contre des agresseurs (générateurs aérosol, armes individuelles de dissuasion, etc.).
  3. EPI conçus et fabriqués pour un usage privé contre:
    - les conditions atmosphériques (couvre-chefs, vêtements de saison, chaussures et bottes, parapluies, etc.),
    - l'humidité, l'eau (gants de vaisselle, etc.),
    - la chaleur (gants, etc.).
  4. EPI destinés à la protection ou au sauvetage des personnes embarquées à bord des navires ou aéronefs, et qui ne sont pas portés en permanence.
-

ANNEXE II**EXIGENCES ESSENTIELLES DE SANTÉ ET DE SÉCURITÉ****1. EXIGENCES DE PORTÉE GÉNÉRALE APPLICABLES À TOUS LES EPI**

Les EPI doivent assurer une protection adéquate contre les risques encourus.

1.1. Principes de conception**1.1.1. Ergonomie**

Les EPI doivent être conçus et fabriqués de façon telle que, dans les conditions d'emploi prévisibles auxquelles ils sont destinés, l'utilisateur puisse déployer normalement l'activité l'exposant à des risques, tout en disposant d'une protection de type approprié et d'un niveau aussi élevé que possible.

1.1.2. Niveaux et classes de protection**1.1.2.1. Niveaux de protection aussi élevés que possible**

Le niveau de protection optimal à prendre en compte lors de la conception est celui au-delà duquel les contraintes résultant du port de l'EPI s'opposeraient à son utilisation effective pendant la durée d'exposition au risque, ou au déploiement normal de l'activité.

1.1.2.2. Classes de protection appropriées à différents niveaux d'un risque

Lorsque diverses conditions d'emploi prévisibles conduisent à distinguer plusieurs niveaux d'un même risque, des classes de protection appropriées doivent être prises en compte lors de la conception de l'EPI.

1.2. Innocuité des EPI**1.2.1. Absence de risques et autres facteurs de nuisance «autogènes»**

Les EPI doivent être conçus et fabriqués de façon à ne pas engendrer de risques et autres facteurs de nuisance, dans les conditions prévisibles d'emploi.

1.2.1.1. Matériaux constitutifs appropriés

Les matériaux constitutifs des EPI et leurs éventuels produits de dégradation ne doivent pas avoir d'effets nocifs sur l'hygiène ou la santé de l'utilisateur.

1.2.1.2. État de surface adéquat de toute partie d'un EPI en contact avec l'utilisateur

Toute partie d'un EPI en contact ou susceptible d'entrer en contact avec l'utilisateur pendant la durée du port doit être dépourvue d'aspérités, arêtes vives, pointes saillantes, etc., susceptibles de provoquer une irritation excessive ou des blessures.

1.2.1.3. Entraves maximales admissibles pour l'utilisateur

Les EPI doivent s'opposer le moins possible aux gestes à accomplir, aux postures à prendre et à la perception des sens. En outre, ils ne doivent pas être à l'origine de gestes qui mettent l'utilisateur ou d'autres personnes en danger.

1.3. Facteurs de confort et d'efficacité**1.3.1. Adaptation des EPI à la morphologie de l'utilisateur**

Les EPI doivent être conçus et fabriqués de façon telle qu'ils puissent être placés aussi aisément que possible sur l'utilisateur dans la position appropriée et s'y maintenir pendant la durée nécessaire prévisible du port, compte tenu des facteurs d'ambiance, des gestes à accomplir et des postures à prendre. Pour ce faire, les EPI doivent pouvoir s'adapter au mieux à la morphologie de l'utilisateur, par tout moyen approprié, tel que des systèmes de réglage et de fixation adéquats, ou une variété suffisante de tailles et pointures.

1.3.2. Légèreté et solidité de construction

Les EPI doivent être aussi légers que possible, sans préjudice de leur solidité de construction ni de leur efficacité.

Outre les exigences supplémentaires spécifiques, visées au point 3, auxquelles les EPI doivent satisfaire en vue d'assurer une protection efficace contre les risques à prévenir, ils doivent posséder une résistance suffisante contre les effets des facteurs d'ambiance inhérents aux conditions prévisibles d'emploi.

1.3.3. *Compatibilité nécessaire entre les EPI destinés à être portés simultanément par l'utilisateur*

Lorsque plusieurs modèles d'EPI de genres ou types différents sont mis sur le marché par un même fabricant en vue d'assurer simultanément la protection de parties voisines du corps, ils doivent être compatibles.

1.4. **Notice d'information du fabricant**

La notice d'information établie et délivrée obligatoirement par le fabricant avec les EPI mis sur le marché doit contenir, outre les nom et adresse du fabricant et/ou de son mandataire établi dans la Communauté, toute donnée utile concernant:

- a) les instructions de stockage, d'emploi, de nettoyage, d'entretien, de révision et de désinfection. Les produits de nettoyage, d'entretien ou de désinfection préconisés par le fabricant ne doivent avoir, dans le cadre de leur mode d'emploi, aucun effet nocif sur les EPI ni sur l'utilisateur;
- b) les performances réalisées lors d'examens techniques visant à vérifier les niveaux ou classes de protection des EPI;
- c) les accessoires utilisables avec les EPI, ainsi que les caractéristiques de pièces de rechange appropriées;
- d) les classes de protection appropriées à différents niveaux de risques et les limites d'utilisation correspondantes;
- e) la date ou le délai de péremption des EPI ou de certains de leurs composants;
- f) le genre d'emballage approprié au transport des EPI;
- g) la signification du marquage, lorsqu'il en existe un (voir le point 2.12).

La notice d'information doit être rédigée de façon précise, compréhensible, et au moins dans la ou les langues officielles de l'État membre destinataire.

2. EXIGENCES SUPPLÉMENTAIRES COMMUNES À PLUSIEURS GENRES OU TYPES D'EPI

2.1. . EPI comportant des systèmes de réglage

Lorsque des EPI comportent des systèmes de réglage, ceux-ci doivent être conçus et fabriqués de façon telle qu'après avoir été ajustés, ils ne puissent se dérégler indépendamment de la volonté de l'utilisateur dans les conditions prévisibles d'emploi.

2.2. EPI «enveloppant» les parties du corps à protéger

Les EPI «enveloppant» les parties du corps à protéger doivent être suffisamment aérés, dans la mesure du possible, pour limiter la transpiration résultant du port; à défaut, ils doivent être dotés si possible de dispositifs permettant d'absorber la sueur.

2.3. EPI du visage, des yeux ou de voies respiratoires

Les EPI du visage, des yeux ou des voies respiratoires doivent restreindre le moins possible le champ visuel et la vue de l'utilisateur.

Les systèmes oculaires de ces genres d'EPI doivent posséder un degré de neutralité optique compatible avec la nature des activités plus ou moins minutieuses et/ou prolongées de l'utilisateur.

Si besoin est, ils doivent être traités, ou dotés de dispositifs permettant d'éviter la formation de buée.

Les modèles d'EPI destinés aux utilisateurs faisant l'objet d'une correction oculaire doivent être compatibles avec le port de lunettes ou lentilles de contact correctrices.

2.4. EPI sujet à un vieillissement

Lorsque les performances visées par le concepteur pour les EPI à l'état neuf sont reconnues comme susceptibles d'être affectées de façon sensible par un phénomène de vieillissement, la date de fabrication et/ou, si possible, la date de péremption doivent être marquées, de façon indélébile et sans risques de mauvaise interprétation, sur chaque spécimen ou composant interchangeable d'EPI mis sur le marché, ainsi que sur l'emballage.

À défaut de pouvoir s'engager sur la «durée de vie» d'un EPI, le fabricant doit mentionner dans sa notice d'information toute donnée utile permettant à l'acquéreur ou à l'utilisateur de déterminer un délai de péremption raisonnablement praticable, compte tenu du niveau de qualité du modèle et des conditions effectives de stockage, d'emploi, de nettoyage, de révision et d'entretien.

Dans le cas où une altération rapide et sensible des performances des EPI est censée résulter du vieillissement imputable à la mise en œuvre périodique d'un procédé de nettoyage préconisé par le fabricant, ce dernier doit apposer si possible sur chaque spécimen d'EPI mis sur le marché un marquage indiquant le nombre maximal de nettoyages au-delà duquel il y a lieu de réviser ou de réformer l'équipement; à défaut, le fabricant doit mentionner cette donnée dans sa notice d'information.

2.5. EPI susceptibles d'être happés au cours de leur utilisation

Lorsque les conditions d'emploi prévisibles incluent en particulier un risque de happement de l'EPI par un objet en mouvement susceptible d'engendrer de ce fait un danger pour l'utilisateur, l'EPI doit posséder un seuil de résistance approprié au-delà duquel la rupture d'un de ses éléments constitutifs permet d'éliminer le danger.

2.6. EPI destinés à une utilisation dans des atmosphères explosives

Les EPI destinés à une utilisation dans des atmosphères explosives doivent être conçus et fabriqués de façon telle qu'ils ne puissent être le siège d'un arc ou d'une étincelle d'origine électrique, électrostatique, ou résultant d'un choc, susceptibles d'enflammer un mélange explosible.

2.7. EPI destinés à des interventions rapides ou devant être mis en place et/ou ôtés rapidement

Ces genres d'EPI doivent être conçus et fabriqués de façon à pouvoir être mis en place et/ou ôtés dans un laps de temps aussi bref que possible.

Lorsqu'ils comportent des systèmes de fixation et d'extraction permettant de les maintenir en position appropriée sur l'utilisateur ou de les ôter, ceux-ci doivent pouvoir être manœuvrés aisément et rapidement.

2.8. EPI d'intervention dans des situations très dangereuses

La notice d'information délivrée par le fabricant avec les EPI d'intervention dans les situations très dangereuses, visées à l'article 8 paragraphe 4 point a), doit comporter en particulier des données destinées à l'usage de personnes compétentes, entraînées et qualifiées pour les interpréter et les faire appliquer par l'utilisateur.

Elle doit décrire en outre la procédure à mettre en œuvre pour vérifier sur l'utilisateur équipé que son EPI est correctement ajusté et apte à fonctionner.

Lorsque l'EPI comporte un dispositif d'alarme fonctionnant lorsqu'il y a défaut du niveau de protection normalement assuré, celui-ci doit être conçu et agencé de façon telle que l'alarme puisse être perçue par l'utilisateur dans les conditions prévisibles d'emploi pour lesquelles l'EPI est mis sur le marché.

2.9. EPI comportant de composants réglables ou amovibles par l'utilisateur

Lorsque des EPI comportent des composants réglables ou amovibles par l'utilisateur à des fins de rechange, ceux-ci doivent être conçus et fabriqués de manière à pouvoir être réglés, montés et démontés aisément sans outil.

2.10. EPI raccordables à un autre dispositif complémentaire, extérieur à l'EPI

Lorsque des EPI sont dotés d'un système de liaison raccordable à un autre dispositif complémentaire, leur organe de raccordement doit être conçu et fabriqué de manière à ne pouvoir être monté que sur un dispositif de type approprié.

2.11. EPI comportant un système à circulation de fluide

Lorsque des EPI comportent un système à circulation de fluide, celui-ci doit être choisi, ou conçu, et agencé de manière à assurer un renouvellement approprié du fluide au voisinage de l'ensemble de la partie du corps à protéger, quels que soient les gestes, postures ou mouvements de l'utilisateur dans les conditions prévisibles d'emploi.

2.12. EPI portant une ou plusieurs marques de repérage ou de signalisation concernant directement ou indirectement la santé et la sécurité

Les marques de repérage ou de signalisation concernant directement ou indirectement la santé et la sécurité, portées par ces genres ou types d'EPI, doivent être de préférence des pictogrammes ou idéogrammes harmonisés parfaitement lisibles et le demeurer pendant la «durée de vie» prévisible de ces EPI. Ces marques doivent être en outre complètes, précises et compréhensibles, afin d'éviter toute mauvaise interprétation; en particulier, lorsque de telles marques comportent des mots ou des phrases, ceux-ci doivent être rédigés dans la ou les langues officielles de l'État membre d'utilisation

Lorsque les dimensions restreintes d'un EPI (ou composant d'EPI) ne permettent pas d'y apposer tout ou partie du marquage nécessaire, celui-ci doit être mentionné sur l'emballage et dans la notice d'information du fabricant.

2.13. EPI vestimentaires appropriés à la signalisation visuelle de l'utilisateur

Les EPI vestimentaires destinés à des conditions prévisibles d'emploi dans lesquelles il est nécessaire de signaler individuellement et visuellement la présence de l'utilisateur doivent comporter un ou plusieurs dispositifs ou moyens judicieusement placés, émetteurs d'un rayonnement visible direct ou réfléchi ayant une intensité lumineuse et des propriétés photométriques et colorimétriques appropriés.

2.14. EPI «multirisques»

Tout EPI destiné à protéger l'utilisateur contre plusieurs risques susceptibles d'être encourus simultanément doit être conçu et fabriqué de manière à satisfaire en particulier aux exigences essentielles spécifiques à chacun de ces risques (voir le point 3).

3. EXIGENCES SUPPLÉMENTAIRES SPÉCIFIQUES AUX RISQUES À PRÉVENIR

3.1. Protection contre les chocs mécaniques

3.1.1. Chocs résultant de chutes ou projections d'objets, et impacts d'une partie du corps contre un obstacle

Les EPI appropriés à ce genre de risques doivent pouvoir amortir les effets d'un choc en évitant toute lésion, en particulier par écrasement ou pénétration de la partie protégée, tout au moins jusqu'à un niveau d'énergie du choc au-delà duquel les dimensions ou la masse excessives du dispositif amortisseur s'opposeraient à l'utilisation effective des EPI pendant la durée nécessaire prévisible du port.

3.1.2. Chutes des personnes

3.1.2.1. Prévention des chutes par glissade

Les semelles d'usure des articles chaussants appropriés à la prévention des glissades doivent être conçues, fabriquées ou dotées de dispositifs rapportés appropriés, de façon à assurer une bonne adhérence, par engrènement ou par frottement en fonction de la nature ou de l'état du sol.

3.1.2.2. Prévention des chutes de hauteurs

Les EPI destinés à prévenir les chutes de hauteurs ou leurs effets doivent comporter un dispositif de préhension du corps et un système de liaison raccordable à un point d'ancrage sûr. Ils doivent être conçus et fabriqués de façon telle que, lorsqu'ils sont utilisés dans les conditions prévisibles d'emploi, la dénivellation du corps soit aussi faible que possible pour éviter tout impact contre un obstacle, sans que la force de freinage n'atteigne pour autant le seuil d'occurrence de lésions corporelles, ni celui d'ouverture ou de rupture d'un composant de ces EPI d'où pourrait résulter la chute de l'utilisateur.

Ils doivent en outre assurer, à l'issue du freinage, une position correcte de l'utilisateur lui permettant, le cas échéant, d'attendre des secours.

Le fabricant doit préciser en particulier dans sa notice d'information toute donnée utile concernant:

- les caractéristiques requises pour le point d'ancrage sûr, ainsi que le «tirant d'air» minimal nécessaire en-dessous de l'utilisateur,
- la façon adéquate d'endosser le dispositif de préhension du corps et de raccorder son système de liaison au point d'ancrage sûr.

3.1.3. *Vibrations mécaniques*

Les EPI destinés à la prévention des effets des vibrations mécaniques doivent pouvoir en atténuer de façon appropriée les composantes vibratoires nocives pour la partie du corps à protéger.

La valeur efficace des accélérations transmises par ces vibrations à l'utilisateur ne doit en aucun cas excéder les valeurs limites recommandées en fonction de la durée d'exposition quotidienne maximale prévisible de la partie du corps à protéger.

3.2. **Protection contre la compression (statique) d'une partie du corps**

Les EPI destinés à protéger une partie du corps contre des contraintes de compression (statique) doivent pouvoir en atténuer les effets de façon à prévenir les lésions aiguës ou des affections chroniques.

3.3. **Protection contre les agressions physiques (frottement, piqûres, coupures, morsures)**

Les matériaux constitutifs et autres composants des EPI destinés à la protection de tout ou partie du corps contre des agressions mécaniques superficielles telles que des frottements, piqûres, coupures ou morsures, doivent être choisis ou conçus et agencés de façon telle que ces genres d'EPI possèdent une résistance à l'abrasion, à la perforation et à la coupure par tranchage (voir aussi le point 3.1) appropriée aux conditions prévisibles d'emploi.

3.4. **Prévention des noyades (gilets de sécurité, brassières et combinaison de sauvetage)**

Les EPI destinés à la prévention des noyades doivent pouvoir faire remonter aussi vite que possible à la surface, sans porter atteinte à sa santé, l'utilisateur éventuellement épuisé ou sans connaissance plongé dans un milieu liquide et le faire flotter dans une position lui permettant de respirer dans l'attente des secours.

Les EPI peuvent présenter une flottabilité intrinsèque totale ou partielle ou encore obtenue par gonflage soit au moyen d'un gaz libéré automatiquement ou manuellement, soit à la bouche.

Dans les conditions prévisibles d'emploi:

- les EPI doivent pouvoir résister, sans préjudice à leur bon fonctionnement, aux effets de l'impact avec le milieu liquide ainsi qu'aux facteurs d'ambiance inhérents à ce milieu,
- les EPI gonflables doivent pouvoir se gonfler rapidement et complètement.

Lorsque des conditions prévisibles d'emploi particulières l'exigent, certains types d'EPI doivent satisfaire en outre à une ou plusieurs des exigences complémentaires suivantes:

- comporter l'ensemble des dispositifs de gonflage visés au deuxième alinéa et/ou un dispositif de signalisation lumineuse ou sonore,
- comporter un dispositif d'accrochage et de préhension du corps permettant d'extraire l'utilisateur du milieu liquide,
- être appropriées à un emploi prolongé pendant toute la durée de l'activité exposant l'utilisateur éventuellement habillé à un risque de chute ou nécessitant sa plongée dans le milieu liquide.

3.4.1. *Aides à la flottabilité*

Un vêtement assurant un degré de flottabilité efficace en fonction de son utilisation prévisible, d'un port sûr et apportant un soutien positif dans l'eau. Dans les conditions prévisibles d'emploi, cet EPI ne doit pas entraver la liberté des mouvements de l'utilisateur en lui permettant notamment de nager ou d'agir pour échapper à un danger ou secourir d'autres personnes.

3.5. Protection contre les effets nuisibles du bruit

Les EPI destinés à la prévention des effets nuisibles du bruit doivent pouvoir atténuer celui-ci de manière à ce que les niveaux sonores équivalents perçus par l'utilisateur n'excèdent en aucun cas les valeurs limites d'exposition quotidienne prescrites par la directive 86/188/CEE du Conseil, du 12 mai 1986, concernant la protection des travailleurs contre les risques dus à l'exposition au bruit pendant le travail⁽¹⁾.

Chaque EPI doit porter un étiquetage indiquant le niveau d'affaiblissement acoustique et la valeur de l'indice du confort procuré par l'EPI; en cas d'impossibilité, cet étiquetage doit être apposé sur l'emballage.

3.6. Protection contre la chaleur et/ou le feu

Les EPI destinés à préserver tout ou partie du corps contre les effets de la chaleur et/ou du feu doivent posséder un pouvoir d'isolation thermique et une résistance mécanique appropriés aux conditions prévisibles d'emploi.

3.6.1. Matériaux constitutifs et autres composants des EPI

Les matériaux constitutifs et autres composants appropriés à la protection contre la chaleur rayonnante et convective doivent être caractérisés par un coefficient de transmission approprié du flux thermique incident et par un degré d'incombustibilité suffisamment élevé, pour éviter tout risque d'auto-inflammation dans les conditions prévisibles d'emploi.

Lorsque la partie externe de ces matériaux et composants doit avoir un pouvoir réfléchissant, celui-ci doit être approprié au flux de chaleur émis par rayonnement dans le domaine de l'infrarouge.

Les matériaux et autres composants d'équipements destinés à des interventions de durée brève à l'intérieur d'ambiances chaudes et ceux d'EPI susceptibles de recevoir des projections de produits chauds, telles que de grosses projections de matières en fusion, doivent avoir en outre une capacité calorifique suffisante pour ne restituer la plus grande partie de la chaleur emmagasinée qu'après que l'utilisateur se soit éloigné du lieu d'exposition aux risques et débarrassé de son EPI.

Les matériaux et autres composants d'EPI susceptibles de recevoir de grosses projections de produits chauds doivent en outre amortir suffisamment les chocs mécaniques (voir le point 3.1).

Les matériaux et autres composants d'EPI susceptibles d'être en contact accidentel avec une flamme et ceux qui entrent dans la fabrication d'équipements de lutte contre le feu doivent être caractérisés en outre par un degré d'ininflammabilité correspondant à la classe des risques encourus dans les conditions prévisibles d'emploi. Ils ne doivent pas fondre sous l'action de la flamme ni contribuer à la propagation de celle-ci.

3.6.2. EPI complets, prêts à l'usage

Dans les conditions prévisibles d'emploi:

- 1) la quantité de chaleur transmise à l'utilisateur à travers son EPI doit être suffisamment faible pour que la chaleur accumulée pendant la durée du port dans la partie du corps à protéger n'atteigne en aucun cas le seuil de douleur ni celui d'occurrence d'une quelconque nuisance à la santé;
- 2) les EPI doivent s'opposer si nécessaire à la pénétration de liquides ou vapeurs et ne pas être à l'origine de brûlures résultant de contacts entre leur enveloppe protectrice et l'utilisateur.

Lorsque des EPI comportent des dispositifs de réfrigération permettant d'absorber la chaleur incidente par évaporation d'un liquide ou par sublimation d'un solide, ils doivent être conçus de façon telle que les substances volatiles ainsi dégagées soient évacuées à l'extérieur de l'enveloppe protectrice et non pas vers l'utilisateur.

Lorsque des EPI comportent un appareil de protection respiratoire, celui-ci doit assurer valablement dans les conditions prévisibles d'emploi la fonction de protection qui lui est impartie.

Le fabricant doit indiquer en particulier dans la notice d'information relative à chaque modèle d'EPI destiné à des interventions de durée brève à l'intérieur d'ambiances chaudes toute donnée utile à la détermination de la durée d'exposition maximale admissible de l'utilisateur à la chaleur transmise par les équipements utilisés conformément à leur destination.

3.7. Protection contre le froid

Les EPI destinés à préserver tout ou partie du corps contre les effets du froid doivent posséder un pouvoir d'isolation thermique et une résistance mécanique appropriés aux conditions prévisibles d'emploi pour lesquelles ils sont mis sur le marché.

⁽¹⁾ JO n° L 137 du 24. 5. 1986, p. 28.

3.7.1. Matériaux constitutifs et autres composants des EPI

Les matériaux constitutifs et autres composants des EPI appropriés à la protection contre le froid doivent être caractérisés par un coefficient de transmission du flux thermique incident aussi faible que l'exigent les conditions prévisibles d'emploi. Les matériaux et autres composants souples des EPI destinés à des interventions à l'intérieur d'ambiances froides doivent conserver le degré de souplesse approprié aux gestes à accomplir et aux postures à prendre.

Les matériaux et autres composants d'EPI susceptibles de recevoir de grosses projections de produits froids doivent en outre amortir suffisamment les chocs mécaniques (voir le point 3.1).

3.7.2. EPI complets, prêts à l'usage

Dans les conditions prévisibles d'emploi:

- 1) le flux transmis à l'utilisateur à travers son EPI doit être tel que le froid accumulé pendant la durée du port en tout point de la partie du corps à protéger, y compris les extrémités des doigts ou des orteils dans le cas de la main ou du pied, n'atteigne en aucun cas le seuil de douleur ni celui d'occurrence d'une quelconque nuisance à la santé;
- 2) les EPI doivent s'opposer dans la mesure du possible à la pénétration de liquides tels que, par exemple, l'eau de pluie, et ne doivent pas être à l'origine de lésions résultant de contacts entre leur enveloppe protectrice froide et l'utilisateur.

Lorsque des EPI comportent un appareil de protection respiratoire, celui-ci doit assurer valablement dans les conditions prévisibles d'emploi la fonction de protection qui lui est impartie.

Le fabricant doit indiquer en particulier dans la notice d'information relative à chaque modèle d'EPI destiné à des interventions de durée brève à l'intérieur d'ambiances froides toute donnée utile à la durée d'exposition maximale admissible de l'utilisateur au froid transmis par les équipements.

3.8. Protection contre les chocs électriques

Les EPI destinés à protéger tout ou partie du corps contre les effets du courant électrique doivent posséder un degré d'isolation approprié aux valeurs des tensions auxquelles l'utilisateur est susceptible d'être exposé dans les conditions prévisibles les plus défavorables.

À cet effet, les matériaux constitutifs et autres composants de ces genres d'EPI doivent être choisis, ou conçus, et agencés de façon telle que le courant de fuite mesuré à travers l'enveloppe protectrice dans des conditions d'essai mettant en œuvre des tensions correspondant à celles susceptibles d'être rencontrées *in situ* soit aussi faible que possible, et en tout cas inférieur à une valeur conventionnelle maximale admissible correspondant au seuil de tolérance.

Les types d'EPI destinés exclusivement aux travaux ou manœuvres sur des installations électriques sous tension ou susceptibles d'être sous tension doivent porter, ainsi que leur emballage, un marquage indiquant en particulier la classe de protection et/ou la tension d'utilisation y afférente, le numéro de série et la date de fabrication; les EPI doivent en outre comporter, à l'extérieur de l'enveloppe protectrice, un espace réservé au marquage ultérieur de la date de mise en service et à ceux des essais ou contrôles à effectuer de façon périodique.

Le fabricant doit indiquer en particulier dans sa notice d'information l'usage exclusif de ces types d'EPI, ainsi que la nature et la périodicité des essais diélectriques auxquels ceux-ci doivent être assujettis pendant leur «durée de vie».

3.9. Protection contre les rayonnements

3.9.1. Rayonnements non ionisants

Les EPI destinés à la prévention des effets aigus ou chroniques des sources de rayonnements non ionisants sur l'œil doivent pouvoir absorber ou réfléchir la majeure partie de l'énergie rayonnée dans les longueurs d'onde nocives, sans altérer pour autant de façon excessive la transmission de la partie non nocive du spectre visible, la perception des contrastes et la distinction des couleurs, lorsque les conditions d'emploi prévisibles l'exigent.

À cet effet, les lunettes protectrices doivent être conçues et fabriquées de manière à disposer notamment, pour chaque onde nocive, d'un facteur spectral de transmission tel que la densité d'éclairage énergétique du rayonnement susceptible d'atteindre l'œil de l'utilisateur à travers le filtre soit aussi faible que possible et n'excède en aucun cas la valeur limite d'exposition maximale admissible.

En outre, les lunettes ne doivent pas se détériorer ni perdre leurs propriétés sous l'effet du rayonnement émis dans les conditions d'emploi prévisibles et chaque spécimen mis sur le marché doit être caractérisé par le numéro d'échelon de protection auquel correspond la courbe de la distribution spectrale de son facteur de transmission.

Les lunettes appropriées à des sources de rayonnement du même genre doivent être classées dans l'ordre croissant de leurs numéros d'échelons de protection et le fabricant doit présenter en particulier dans sa notice d'information les courbes de transmission permettant de choisir l'EPI le plus approprié, compte tenu de facteurs inhérents aux conditions d'emploi effectives, tels que la distance par rapport à la source et la distribution spectrale de l'énergie rayonnée à cette distance.

Le numéro d'échelon de protection de chaque spécimen d'oculaire filtrant doit être marqué par le fabricant.

3.9.2. Rayonnements ionisants

3.9.2.1. Protection contre la contamination radioactive externe

Les matériaux constitutifs et autres composants des EPI destinés à protéger tout ou partie du corps contre les poussières, gaz, liquides radioactifs ou leurs mélanges doivent être choisis, ou conçus, et agencés de façon telle que ces équipements s'opposent efficacement à la pénétration des contaminants dans les conditions prévisibles d'emploi.

L'étanchéité requise peut être obtenue, selon la nature ou l'état des contaminants, par l'imperméabilité de l'«enveloppe» protectrice et/ou par tout autre moyen approprié tel que des systèmes de ventilation et des pressurisation s'opposant à la rétrodiffusion de ces contaminants.

Lorsque des mesures de décontamination sont applicables aux EPI, ceux-ci doivent pouvoir en être l'objet de façon non préjudiciable à leur réemploi éventuel pendant la «durée de vie» prévisible de ces genres d'équipements.

3.9.2.2. Protection limitée contre l'irradiation externe

Les EPI destinés à protéger totalement l'utilisateur contre l'irradiation externe ou, à défaut, permettant d'atténuer suffisamment celle-ci ne peuvent être conçus que dans le cas de rayonnements électroniques (par exemple le rayonnement bêta) ou photoniques (X, gamma) d'énergie relativement limitée.

Les matériaux constitutifs et autres composants de ces genres d'EPI doivent être choisis, ou conçus, et agencés de façon telle que le niveau de protection procuré à l'utilisateur soit aussi élevé que l'exigent les conditions prévisibles d'emploi, sans que les entraves aux gestes, postures ou déplacements de ce dernier n'entraînent pour autant un accroissement de la durée d'exposition (voir le point 1.3.2).

Les EPI doivent porter un marquage de signalisation indiquant la nature ainsi que l'épaisseur du ou des matériaux constitutifs appropriés aux conditions prévisibles d'emploi.

3.10. Protection contre les substances dangereuses et agents infectieux

3.10.1. Protection respiratoire

Les EPI destinés à la protection des voies respiratoires doivent permettre d'alimenter l'utilisateur en air respirable lorsque ce dernier est exposé à une atmosphère polluée et/ou dont la concentration en oxygène est insuffisante.

L'air respirable fourni à l'utilisateur par son EPI est obtenu par des moyens appropriés; par exemple après filtration de l'air pollué à travers le dispositif ou moyen protecteur, ou par un apport provenant d'une source non polluée.

Les matériaux constitutifs et autres composants de ces genres d'EPI doivent être choisis, ou conçus, et agencés de façon telle que la fonction et l'hygiène respiratoires de l'utilisateur soient assurées de façon appropriée pendant la durée du port, dans les conditions prévisibles d'emploi.

Le degré d'étanchéité de la pièce faciale, les pertes de charge à l'inspiration ainsi que, pour les appareils filtrants, le pouvoir d'épuration, doivent être tels que, dans le cas d'une atmosphère polluée, la pénétration des contaminants soit suffisamment faible pour ne pas porter atteinte à la santé ou l'hygiène de l'utilisateur.

Les EPI doivent comporter un marquage d'identification du fabricant et celui des caractéristiques propres à chaque type d'équipement permettant, avec le mode d'emploi, à tout utilisateur entraîné et qualifié d'en faire usage de façon appropriée.

En outre, dans le cas des appareils filtrants, le fabricant doit indiquer, dans sa notice d'information, la date limite de stockage du filtre à l'état neuf tel que conservé dans son emballage d'origine.

3.10.2. Protection contre les contacts cutanés ou oculaires

Les EPI destinés à éviter les contacts superficiels de tout ou partie du corps avec des substances dangereuses et agents infectieux doivent pouvoir s'opposer à la pénétration ou à la diffusion de telles substances au travers de l'enveloppe protectrice, dans les conditions d'emploi prévisibles pour lesquelles ces EPI sont mis sur le marché.

À cet effet, les matériaux constitutifs et autres composants de ces genres d'EPI doivent être choisis, ou conçus, et agencés de manière à assurer dans la mesure du possible une totale étanchéité, autorisant, si besoin est, un usage quotidien éventuellement prolongé ou, à défaut, une étanchéité limitée nécessitant une restriction de la durée du port.

Lorsqu'en raison de leur nature et des conditions prévisibles de leur mise en œuvre certaines substances dangereuses ou agents infectieux sont dotés d'un pouvoir de pénétration élevé d'où résulte un laps de temps de protection limité pour les EPI appropriés, ceux-ci doivent être assujettis à des essais conventionnels permettant de les classer en fonction de leur efficacité. Les EPI réputés conformes aux spécifications d'essai doivent porter un marquage indiquant notamment les noms ou, à défaut, les codes des substances utilisées pour les essais ainsi que le temps de protection conventionnel y afférent. En outre, le fabricant doit en particulier mentionner dans sa notice d'information la signification, si besoin est, des codes, la description détaillée des essais conventionnels et toute donnée utile à la détermination de la durée maximale admissible du port dans les diverses conditions d'emploi prévisibles.

3.11. Dispositifs de sécurité des équipements de plongée

1. Appareil respiratoire

L'appareil respiratoire doit permettre d'alimenter l'utilisateur en mélange gazeux respirable, dans les conditions prévisibles d'emploi et compte tenu notamment de la profondeur d'immersion maximale.

2. Lorsque les conditions prévisibles d'emploi l'exigent, les équipements doivent comporter:

- a) une combinaison assurant la protection de l'utilisateur contre la pression résultant de la profondeur d'immersion (voir le point 3.2) et/ou contre le froid (voir le point 3.7);
  - b) un dispositif d'alarme destiné à prévenir en temps opportun l'utilisateur d'un manque d'alimentation ultérieur en mélange gazeux respirable (voir le point 2.8);
  - c) une combinaison de sauvetage permettant à l'utilisateur de remonter à la surface (voir le point 3.4.1).
-

ANNEXE III**DOCUMENTATION TECHNIQUE DU FABRICANT**

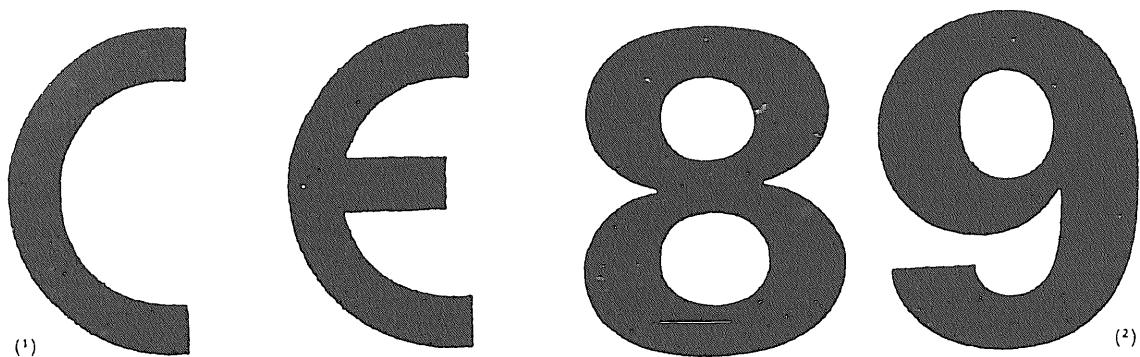
La documentation visée à l'article 8 paragraphe 1 doit comporter toute donnée utile sur les moyens mis en œuvre par le fabricant en vue d'obtenir la conformité d'un EPI avec les exigences essentielles le concernant.

Dans le cas des modèles d'EPI visés à l'article 8 paragraphe 2, la documentation doit comporter en particulier:

- 1) un dossier technique de fabrication constitué par:
    - a) les plans d'ensemble et de détail de l'EPI, accompagnés, le cas échéant, de notes de calculs et des résultats d'essais des prototypes, dans la limite de ce qui est nécessaire à la vérification du respect des exigences essentielles;
    - b) la liste exhaustive des exigences essentielles de sécurité et de santé, et des normes harmonisées ou autres spécifications techniques prises en considération lors de la conception du modèle;
  - 2) la description des moyens de contrôle et d'essais qui seront mis en œuvre dans l'usine du fabricant;
  - 3) un exemplaire de la notice d'information visée au point 1.4 de l'annexe II.
-

*ANNEXE IV***MARQUE DE CONFORMITÉ «CE»**

A. La marque de conformité «CE» est constituée par le symbole suivant.

Les différents éléments de la marque «CE» doivent avoir sensiblement la même dimension verticale, laquelle ne peut pas être inférieure à 5 mm.

(¹) Conformément à l'article 13 paragraphe 1, la marque peut indiquer aussi le numéro distinctif de l'organisme de contrôle agréé visé à l'article 9 paragraphe 1.

(²) Année au cours de laquelle la marque a été apposée.

ANNEXE V**CONDITIONS À REMPLIR PAR LES ORGANISMES NOTIFIÉS****(Article 9 paragraphe 2)**

Les organismes désignés par les États membres doivent remplir les conditions minimales suivantes:

- 1) disponibilité en personnel ainsi qu'en moyens et équipements nécessaires;
- 2) compétence technique et intégrité professionnelle du personnel;
- 3) indépendance (quant à l'exécution des essais, à l'élaboration des rapports, à la délivrance des attestations et à la réalisation de la surveillance, prévus par la directive) des cadres et du personnel technique par rapport à tous les milieux, groupements ou personnes, directement ou indirectement intéressés au domaine des EPI;
- 4) respect du secret professionnel par le personnel;
- 5) souscription d'une assurance de responsabilité civile, à moins que cette responsabilité ne soit couverte par l'État sur la base du droit national.

Les conditions visées aux points 1 et 2 sont périodiquement vérifiées par les autorités compétentes des États membres.

ANNEXE VI**MODÈLE DE LA DÉCLARATION DE CONFORMITÉ «CE»**

Le fabricant ou son mandataire établi dans la Communauté⁽¹⁾:

.....
.....
.....

déclare que l'EPI neuf décrit ci-après⁽²⁾

.....
.....
.....
.....
.....

est conforme aux dispositions de la directive 89/686/CEE et, le cas échéant, à la norme nationale transposant la norme harmonisée n° ..... (pour les EPI visés à l'article 8 paragraphe 3)

est identique à l'EPI ayant fait l'objet de l'attestation «CE» de type n° ..... délivrée par⁽³⁾ .....
.....
.....

est soumis à la procédure visée à l'article 11 partie A/partie B⁽⁴⁾ de la directive 89/686/CEE, sous le contrôle de l'organisme notifié⁽⁵⁾ .....
.....
.....

Fait à ..... , le .....

Signature⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Raison sociale, adresse complète; en cas de mandataire, indiquer également la raison sociale et l'adresse du fabricant.

⁽²⁾ Description de l'EPI (marque, type, numéro de série, etc.).

⁽³⁾ Nom et adresse de l'organisme notifié désigné.

⁽⁴⁾ Biffer la mention inutile.

⁽⁵⁾ Nom et fonction du signataire ayant reçu pouvoir pour engager le fabricant ou son mandataire.

BIJLAGE

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 21 december 1989

inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen

(89/686/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europees Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100 A,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

In samenwerking met het Europees Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat de maatregelen dienen te worden vastgesteld die binnen een op 31 december 1992 verstrijkend tijdvak tot de geleidelijke totstandkoming van de interne markt moeten leiden; dat deze interne markt een ruimte zonder binnengrenzen omvat waarin het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal is gewaarborgd;

Overwegende dat in een aantal Lid-Staten voor tal van persoonlijke beschermingsmiddelen reeds een aantal jaren voorschriften van kracht zijn waaraan verscheidene beweegredenen, zoals de gezondheid, de arbeidsveiligheid en de bescherming van de gebruikers, ten grondslag liggen;

Overwegende dat deze nationale voorschriften en normen vaak zeer gedetailleerd zijn ten aanzien van de eisen die aan het ontwerp, de seriefabricage, de kwaliteit, de beproeving en de certificering van persoonlijke beschermingsmiddelen worden gesteld, ten einde personen tegen verwondingen en ziekten te beschermen;

Overwegende dat vooral de nationale voorschriften inzake de arbeidsveiligheid het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen voorschrijven; dat er tal van voorschriften zijn op grond waarvan de werkgever verplicht is zijn personeel de beschikking te geven over adequate persoonlijke beschermingsmiddelen wanneer de bij voorkeur toe te passen collectieve beschermingsmiddelen ontbreken of ontoereikend zijn;

Overwegende dat de nationale voorschriften betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen van Lid-Staat tot Lid-Staat onderling aanzienlijk verschillen; dat zij derhalve een handelsbelemmering kunnen vormen, hetgeen voor de totstandbrenging en het functioneren van de gemeenschappelijke markt rechtstreekse gevolgen heeft;

Overwegende dat die uiteenlopende nationale voorschriften dienen te worden geharmoniseerd om het vrije verkeer van deze produkten te waarborgen, zonder dat de bestaande beschermingsniveaus in de Lid-Staten, wanneer zij gerecht-

vaardigd zijn, daardoor worden verlaagd, en met het doel te verhogen wanneer dat nodig is;

Overwegende dat met de in deze richtlijn gegeven voorschriften voor het ontwerp en de seriefabricage van persoonlijke beschermingsmiddelen, die met name van fundamenteel belang zijn bij het streven naar een veiliger werkomgeving, niet wordt vooruitgelopen op de voorschriften inzake het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en de maatregelen ten behoeve van de gezondheid en veiligheid van de werknemers op de werkplek;

Overwegende dat deze richtlijn alleen de fundamentele voorschriften behelst waaraan persoonlijke beschermingsmiddelen moeten voldoen; dat het, om gemakkelijker te kunnen aantonen dat aan die fundamentele voorschriften is voldaan, noodzakelijk is dat er op Europees niveau geharmoniseerde normen zijn die onder meer betrekking hebben op het ontwerp, de seriefabricage, de specificaties en de beproeving van de persoonlijke beschermingsmiddelen, en die een zodanige strekking hebben dat van persoonlijke beschermingsmiddelen die aan deze normen voldoen, mag worden aangenomen dat zij aan de fundamentele voorschriften van deze richtlijn voldoen; dat deze op Europees niveau geharmoniseerde normen door particuliere instellingen worden opgesteld en dat zij hun karakter van niet-verbindende tekst dienen te behouden; dat de Europese Commissie voor Normalisatie (CEN) en het Europees Comité voor Elektrotechnische Normalisatie (CENELEC) daartoe zijn erkend als bevoegde instellingen voor de vaststelling van geharmoniseerde normen overeenkomstig de op 13 november 1984 bekragtigde algemene richtsnoeren voor de samenwerking tussen de Commissie en deze beide instellingen; dat onder een geharmoniseerde norm in de zin van deze richtlijn wordt verstaan een tekst met technische specificaties (Europees norm of harmonisatielidocument) die in opdracht van de Commissie, overeenkomstig de bepalingen van Richtlijn 83/189/EEG van de Raad van 28 maart 1983 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften ⁽⁴⁾, gewijzigd bij Richtlijn 88/182/EEG ⁽⁵⁾, alsmede krachtens bovengenoemde algemene richtsnoeren, door een van beide of beide instellingen is aangenomen;

Overwegende dat het in afwachting van de vaststelling van geharmoniseerde normen — die gezien de omvang van het toepassingsgebied zeer talrijk zullen zijn en waarvan het opstellen binnen de voor de totstandbrenging van de interne markt gestelde tijd een grote hoeveelheid werk zal vergen — dienstig is voorlopig, met inachtneming van de bepalingen van het Verdrag, de „status quo”-regeling inzake de conformiteit aan de nationale normen te handhaven voor persoonlijke beschermingsmiddelen waarvoor op de datum waarop

⁽¹⁾ PB nr. C 141 van 30. 5. 1988, blz. 14.

⁽²⁾ PB nr. C 12 van 16. 1. 1989, blz. 109, en PB nr. C 304 van 4. 12. 1989, blz. 29.

⁽³⁾ PB nr. C 337 van 31. 12. 1988, blz. 37.

⁽⁴⁾ PB nr. L 109 van 26. 4. 1983, blz. 8.

⁽⁵⁾ PB nr. L 81 van 26. 3. 1988, blz. 75.

deze richtlijn wordt vastgesteld nog geen geharmoniseerde norm bestaat;

Overwegende dat, gezien de algemene en horizontale rol in het gemeenschappelijk normalisatiebeleid van het krachtens artikel 5 van Richtlijn 83/189/EEG opgerichte Permanent Comité, en meer in het bijzonder de rol bij het formuleren van verzoeken om normen vast te stellen en bij het functioneren van de „status quo”-regeling inzake de Europese normalisatie, dit Comité het meest aangewezen orgaan is om de Commissie bij te staan bij de communautaire controle op de overeenstemming van de geharmoniseerde normen;

Overwegende dat het nodig is op de naleving van deze technische voorschriften controle uit te oefenen, ten einde gebruikers en derden doelmatig te beschermen; dat de bestaande controleprocedures van Lid-Staat tot Lid-Staat aanzienlijke verschillen kunnen vertonen; dat het ter vermijding van veelvuldige controles, die even zovele belemmeringen zouden vormen voor het vrije verkeer van persoonlijke beschermingsmiddelen, wenselijk is de door de Lid-Staten uitgevoerde controles onderling te erkennen; dat het, om de erkenning van die controles te bevorderen, met name wenselijk is dat in geharmoniseerde communautaire procedures en in geharmoniseerde criteria wordt voorzien, op grond waarvan wordt bepaald welke instanties met onderzoek, toezicht en controle worden belast;

Overwegende dat het wetgevende kader moet worden verbeterd om ervoor te zorgen dat de sociale partners op doeltreffende en passende wijze hun bijdrage kunnen leveren,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGEBIED, HET IN DE HANDEL BRENGEN EN VRIJ VERKEER

Artikel 1

1. Deze richtlijn is van toepassing op persoonlijke beschermingsmiddelen, hierna te noemen „beschermingsmiddelen”.

Zij bevat de voor het in de handel brengen en het vrij verkeer binnen de Gemeenschap geldende voorwaarden, alsmede de fundamentele veiligheidsvoorschriften waaraan beschermingsmiddelen moeten voldoen om de gezondheid van de gebruiker te beschermen en zijn veiligheid te waarborgen.

2. In deze richtlijn wordt onder beschermingsmiddel een uitrustingstuk of -middel verstaan dat bestemd is om door een persoon te worden gedragen of vastgehouden als bescherming tegen één of meer gevaren die een bedreiging voor zijn gezondheid en zijn veiligheid kunnen vormen.

Als beschermingsmiddel wordt ook beschouwd:

- een geheel dat is samengesteld uit verscheidene uitrustingstukken of -middelen die door de fabrikant onderling zijn verbonden om een persoon te beschermen tegen één of meer, mogelijk gelijktijdig optredende gevaren;
- een uitrustingstuk of beschermingsmiddel dat al of niet onlosmakelijk verbonden is met een niet-beschermende

persoonlijke uitrusting die door een persoon wordt gedragen of vastgehouden voor het bedrijven van een bepaalde activiteit;

c) verwisselbare onderdelen van een beschermingsmiddel die voor de goede werking ervan onontbeerlijk zijn, en die uitsluitend voor dat beschermingsmiddel worden gebruikt.

3. Als integrerend bestanddeel van een beschermingsmiddel wordt beschouwd, ieder samen met het beschermingsmiddel in de handel gebracht verbindingssysteem dat het beschermingsmiddel aan een andere, externe voorziening verbindt, zelfs wanneer het verbindingssysteem voor de tijdsduur dat de gebruiker aan het risico c.q. de risico's is blootgesteld, niet ononderbroken behoeft te worden gedragen of meegevoerd.

4. Buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen:

- beschermingsmiddelen die vallen onder een andere richtlijn met dezelfde doelstellingen ten aanzien van het in de handel brengen, het vrije verkeer en de veiligheid als de onderhavige richtlijn;
- ongeacht de bovengenoemde reden van uitsluiting van het toepassingsgebied, de in de lijst met uitzonderingen van bijlage I genoemde soorten beschermingsmiddelen.

Artikel 2

1. De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in artikel 1 bedoelde beschermingsmiddelen slechts in de handel gebracht dan wel in gebruik genomen kunnen worden, als de veiligheid van de gebruiker met deze middelen — zonder gevaar voor de veiligheid of gezondheid van andere personen, huisdieren of goederen — gewaarborgd en zijn gezondheid beschermd worden, wanneer zij behoorlijk onderhouden en overeenkomstig hun gebruiksdool gebruikt worden.

2. Deze richtlijn laat de Lid-Staten vrij om, met inachtneming van het Verdrag, de voorschriften in te voeren die zij nodig achten voor de bescherming van de gebruiker, voor zover dit niet leidt tot modificaties van de beschermingsmiddelen ten opzichte van de bepalingen in deze richtlijn.

3. De Lid-Staten verhinderen niet dat op jaarbeurzen, tentoonstellingen en dergelijke beschermingsmiddelen ten toon worden gesteld die niet aan de bepalingen van deze richtlijn voldoen, mits duidelijk op een bord wordt aangegeven dat de betreffende beschermingsmiddelen niet aan de richtlijn voldoen en niet mogen worden gekocht en/of hoe dan ook worden gebruikt alvorens zij door de fabrikant of door zijn in de Gemeenschap gevestigde gevormachte aan de voorschriften van de richtlijn zijn aangepast.

Artikel 3

De in artikel 1 bedoelde beschermingsmiddelen moeten aan de fundamentele gezondheids- en veiligheidsvoorschriften van bijlage II voldoen.

Artikel 4

1. De Lid-Staten mogen het in de handel brengen van beschermingsmiddelen of onderdelen van beschermingsmid-

delen die voldoen aan de bepalingen van deze richtlijn en van het EG-merkteken zijn voorzien, niet verbieden, beperken of verhinderen.

2. De Lid-Staten mogen het in de handel brengen van niet van het EG-merkteken voorziene onderdelen van beschermingsmiddelen die in beschermingsmiddelen moeten worden aangebracht niet verbieden, beperken of verhinderen, mits deze onderdelen geen wezenlijke onderdelen zijn die voor de goede werking van de beschermingsmiddelen onmisbaar zijn.

Artikel 5

1. De Lid-Staten beschouwen als conform aan de in artikel 3 bedoelde fundamentele voorschriften, de in artikel 8, lid 3, bedoelde beschermingsmiddelen die voorzien zijn van het EG-merkteken en waarvoor de fabrikant op verzoek de in artikel 12 bedoelde verklaring van overeenstemming kan overleggen.

2. De Lid-Staten gaan uit van het vermoeden dat met de in artikel 3 bedoelde fundamentele voorschriften in overeenstemming zijn, de in artikel 8, lid 2, bedoelde beschermingsmiddelen die voorzien zijn van het EG-merkteken en waarvoor de fabrikant, op verzoek, naast de in artikel 12 bedoelde verklaring ook de verklaring van de aangewezen instantie als bedoeld in artikel 9 kan overleggen waarmee zij, op grond van het EG-typeonderzoek volgens de procedure van artikel 10, lid 4, onder a) en b), eerste streepje, in overeenstemming worden verklaard met de desbetreffende nationale normen waarin de geharmoniseerde normen zijn omgezet.

Wanneer de fabrikant de geharmoniseerde normen niet of slechts gedeeltelijk heeft toegepast of wanneer die normen ontbreken, dient in de verklaring van de aangewezen instantie de overeenstemming met de fundamentele voorschriften volgens de procedure van artikel 10, lid 4, onder a) en b), tweede streepje, te worden vermeld.

3. Op de in artikel 8, lid 2, bedoelde beschermingsmiddelen waarvoor geharmoniseerde normen ontbreken, kunnen voorlopig (doch uiterlijk tot en met 31 december 1992) de nationale regels van toepassing blijven die op de datum waarop deze richtlijn wordt aangenomen van kracht zijn, op voorwaarde dat deze regels met de bepalingen van het Verdrag in overeenstemming zijn.

4. De Commissie maakt de referenties van de geharmoniseerde normen bekend in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

De Lid-Staten publiceren de referenties van de nationale normen waarin de geharmoniseerde normen zijn omgezet.

5. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat, uiterlijk op 30 juni 1991, passende maatregelen worden genomen om de sociale partners in staat te stellen op nationaal niveau invloed uit te oefenen op het uitwerken van en het toezicht op de geharmoniseerde normen.

Artikel 6

1. Wanneer een Lid-Staat of de Commissie van mening is dat de in artikel 5 bedoelde geharmoniseerde normen niet

volledig voldoen aan de in artikel 3 bedoelde desbetreffende fundamentele voorschriften, legt de Commissie of de betrokken Lid-Staat, onder opgave van de redenen, de zaak voor aan het bij Richtlijn 83/189/EEG⁽¹⁾ ingestelde Permanent Comité. Het Comité brengt onverwijd advies uit.

Na ontvangst van het advies van het Comité deelt de Commissie de Lid-Staten mee of de betrokken normen al dan niet uit die in artikel 5 bedoelde publikaties moeten worden geschrapt.

Volgens onderstaande procedure kunnen aan het bij artikel 6, lid 2, van Richtlijn 89/392/EEG⁽²⁾ opgerichte Comité alle kwesties worden voorgelegd die verband houden met de tenuitvoerlegging en de praktische toepassing van deze richtlijn.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij brengt het Comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

Artikel 7

1. Wanneer een Lid-Staat vaststelt dat beschermingsmiddelen die van het EG-merkteken zijn voorzien en overeenkomstig hun bestemming worden gebruikt, voor de veiligheid van personen, huisdieren of goederen een gevaar kunnen opleveren, treft die Lid-Staat alle passende maatregelen om deze beschermingsmiddelen uit de markt te nemen, dan wel het in de handel brengen of het vrije verkeer ervan te verbieden.

De betrokken Lid-Staat stelt de Commissie onverwijd van deze maatregel in kennis en vermeldt de redenen van deze beslissing en in het bijzonder of de niet-overeenstemming voortvloeit uit:

- a) de niet-naleving van de in artikel 3 bedoelde fundamentele voorschriften;
- b) een verkeerde toepassing van de in artikel 5 bedoelde normen;
- c) een leemte in de in artikel 5 bedoelde normen zelf.

2. De Commissie treedt zo spoedig mogelijk in overleg met de betrokken partijen. Indien de Commissie na dit overleg constateert dat de maatregel gerechtvaardigd is, deelt zij dit onmiddellijk mede aan de Lid-Staat die de maatregel heeft getroffen, en aan de overige Lid-Staten. Indien de

(¹) PB nr. I. 109 van 26. 4. 1983, blz. 8.

(²) PB nr. I. 183 van 29. 6. 1989, blz. 9.

Commissie na dit overleg constateert dat de maatregel niet gerechtvaardigd is, deelt zij dit onmiddellijk mede aan de Lid-Staat die de maatregel heeft genomen, en aan de fabrikant of zijn in de Gemeenschap gevestigde gemachtigde. Wanneer de reden voor het in lid 1 bedoelde besluit een leemte in de normen is, legt de Commissie de zaak aan het in artikel 6, lid 1, bedoelde Comité voor indien de Lid-Staat die het besluit heeft genomen, het wil handhaven, en leidt zij de in artikel 6, tweede alinea, bedoelde procedure in.

3. Wanneer een beschermingsmiddel dat niet conform is, van het EG-merkten is voorzien, neemt de bevoegde Lid-Staat passende maatregelen tegen degene die het merkten heeft aangebracht en stelt hij de Commissie en de overige Lid-Staten daarvan in kennis.

4. De Commissie draagt er zorg voor dat de Lid-Staten van het verloop en de uitkomsten van de in dit artikel bedoelde procedure op de hoogte worden gehouden.

HOOFDSTUK II

CERTIFICERINGSPROCEDURES

Artikel 8

1. Alvorens een model van een beschermingsmiddel in de handel wordt gebracht, moet de fabrikant of zijn in de Gemeenschap gevestigde gevoldmachtigde de in bijlage III bedoelde technische documentatie bijeenbrengen om deze indien nodig aan de bevoegde autoriteiten te kunnen voorleggen.

2. Alvorens tot fabricage van andere dan de in lid 3 bedoelde beschermingsmiddelen wordt overgegaan, moet de fabrikant of zijn in de Gemeenschap gevestigde gevoldmachtigde een model aan het EG-typeonderzoek als bedoeld in artikel 10 onderwerpen.

3. Van het EG-typeonderzoek zijn vrijgesteld de op een eenvoudig ontwerp berustende modellen beschermingsmiddelen waarvan de ontwerper aanneemt dat de gebruiker zelf in staat is zich een oordeel te vormen over de doeltreffendheid waarmee deze middelen bescherming bieden tegen zeer gerifte risico's waarvan het effect, wanneer het gradueel is, tijdig kan worden opgemerkt zonder dat de gebruiker gevaar loopt.

Tot deze categorie behoren uitsluitend beschermingsmiddelen die de drager moeten beschermen tegen:

- mechanische factoren die slechts oppervlakkige letsels veroorzaken (tuinhandschoenen, vingerhoeden, enz.);
- vrij onschadelijke schoonmaakmiddelen waarvan de gevolgen gemakkelijk ongedaan zijn te maken (beschermhandschoenen tegen reinigingsmiddelen in verdunne oplossing enz.);
- de gevaren van het hanteren van warme voorwerpen, waarbij hij niet wordt blootgesteld aan een temperatuur van meer dan 50 °C, noch aan gevaarlijke stoten of schokken (handschoenen, schorten voor beroepsdoeleinden enz.);
- weersomstandigheden die niet uitzonderlijk of extreem van aard zijn (hoofdbedekking, seizoenkleding, schoenen en laarzen, enz.);

- kleine stoten, schokken en trillingen die geen vitale lichaamsdelen treffen en waarvan de gevolgen geen blijvend letsel kunnen veroorzaken (lichte hoofdbedekkingen ter bescherming van de hoofdhuid, handschoenen, lichte schoenen enz.);

- zonnestraling (zonnenbrillen).

4. In serie vervaardigde beschermingsmiddelen worden onderworpen:

a) naar keuze van de fabrikant, aan een van de twee in artikel 11 bedoelde procedures, wanneer het gaat om beschermingsmiddelen van complex ontwerp die de gebruiker moeten beschermen tegen gevaren die dodelijk zijn of de gezondheid ernstig en onherstelbaar kunnen schaden, en waarvan de gebruiker naar de ontwerper aanneemt de acute effecten niet tijdig kan onderkennen. Tot deze categorie behoren uitsluitend:

- ademhalingsapparatuur met filters die beschermen tegen vaste en vloeibare aerosolen, of tegen irriterende, gevaarlijke, giftige of radiotoxische gassen;
- ademhalingsapparatuur, met inbegrip van duikapparatuur, die de buitenlucht volledig afsluit;
- beschermingsmiddelen die slechts tijdelijke bescherming kunnen bieden tegen letsels door chemische factoren of tegen ioniserende stralingen;
- uitrusting voor werkzaamheden in hete omgevingen met effecten die vergelijkbaar zijn met die van een luchttemperatuur van 100 °C of hoger, met of zonder infrarode straling, vlammen of grote hoeveelheden wegvliegend gesmolten materiaal;
- uitrusting voor werkzaamheden in koude omgevingen met effecten die vergelijkbaar zijn met die van een luchttemperatuur van – 50 °C of lager;
- beschermingsmiddelen die bescherming bieden bij vallen van bepaalde hoogten;
- beschermingsmiddelen tegen elektriciteitsrisico's bij werken bij gevaarlijke spanningen of die isoleren bij hoogspanning;
- motorhelmen en vizieren daarvan;
- ofwel

b) aan de procedure voor de EG-verklaring van overeenstemming van de fabrikant als bedoeld in artikel 12 voor elk beschermingsmiddel.

Artikel 9

1. Iedere Lid-Staat deelt de Commissie en de overige Lid-Staten mede welke erkende instanties met de ten uitvoerlegging van de certificeringsprocedures als bedoeld in artikel 8 zijn belast. De Commissie maakt ter informatie in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijst van deze instanties alsmede het hun toegekende nummer bekend en draagt zorg voor het bijhouden van deze lijst.

2. De Lid-Staten moeten de in bijlage V opgenomen criteria hanteren voor de beoordeling van de instanties waarvan kennisgeving moet worden gedaan. De instanties die voldoen aan de beoordelingscriteria welke in de desbetreffende geharmoniseerde normen zijn opgenomen, worden geacht aan de genoemde criteria te voldoen.

3. Een Lid-Staat die een instantie heeft erkend, moet deze erkenning intrekken indien hij vaststelt dat genoemde instan-

tie niet langer aan de in bijlage V bedoelde criteria voldoet. Hij stelt de Commissie en de overige Lid-Staten daarvan onmiddellijk in kennis.

EG-TYPEONDERZOEK

Artikel 10

1. Het EG-typeonderzoek is de procedure door middel waarvan de aangewezen instantie vaststelt en verklaart dat het model beschermingsmiddel voldoet aan de desbetreffende bepalingen van deze richtlijn.

2. De aanvraag om een EG-typeonderzoek wordt door de fabrikant of diens gevormdheid bij één enkele erkende keuringsinstantie voor het betreffende model ingediend. De gevormdheid moet in de Gemeenschap gevestigd zijn.

3. De aanvraag behelst:

- naam en adres van de fabrikant of diens gevormdheid, alsmede de plaats van seriefabricage van de beschermingsmiddelen;
- het technische fabricagedossier als bedoeld in bijlage III.

Zij gaat vergezeld van een passend aantal exemplaren van het goed te keuren model.

4. De aangewezen instantie verricht het EG-typeonderzoek op de volgende wijze:

a) *Onderzoek van het technische dossier van de fabrikant*

- De aangewezen instantie bestudeert het technische fabricagedossier om na te gaan of het voldoet aan de in artikel 5 bedoelde geharmoniseerde normen.
- Wanneer de fabrikant de geharmoniseerde normen niet of slechts gedeeltelijk heeft toegepast of wanneer die normen ontbreken, dient de aangewezen instantie na te gaan of de door de fabrikant gebruikte technische specificaties voldoen aan de fundamentele voorschriften, alvorens te verifiëren of het technisch fabricagedossier voldoet aan deze technische specificaties.

b) *Onderzoek van het model*

Bij het onderzoek van het model gaat de instantie na of het overeenkomstig het technische fabricagedossier is uitgevoerd en of het volkomen veilig overeenkomstig zijn bestemming kan worden gebruikt.

- Zij controleert aan de hand van de nodige onderzoeken en proeven de overeenstemming van het model met de geharmoniseerde normen.
- Wanneer de fabrikant de geharmoniseerde normen niet of slechts gedeeltelijk heeft toegepast of wanneer die normen ontbreken, controleert de aangewezen instantie aan de hand van de nodige onderzoeken en proeven de overeenstemming van het model met de door de fabrikant gebruikte technische specificaties mits deze in overeenstemming zijn met de fundamentele voorschriften.

5. Indien het model aan de desbetreffende bepalingen voldoet, stelt de instantie een verklaring van EG-typeonderzoek op die ter kennis van de aanvrager wordt gebracht. De verklaring omvat de conclusies van het onderzoek, de voorwaarden die eventueel worden gesteld en de voor identificatie van het goedgekeurde model benodigde beschrijvingen en tekeningen.

De Commissie, de andere erkende instanties en de overige Lid-Staten kunnen een kopie van de verklaring en, op een met redenen omkleed verzoek, ook een kopie van het technische fabricagedossier en van de verslagen van het verrichte onderzoek en de verrichte proeven krijgen.

Het dossier moet gedurende een periode van tien jaar na het in de handel brengen van de beschermingsmiddelen ter beschikking van de bevoegde autoriteiten worden gehouden.

6. De instantie die weigert een verklaring van EG-typeonderzoek af te geven, stelt de overige erkende instanties daarvan op de hoogte. De instantie die een verklaring van EG-typeonderzoek intrekt, stelt de Lid-Staat die haar heeft afgegeven daarvan op de hoogte. Deze stelt de overige Lid-Staten en de Commissie daarvan op de hoogte en zet de redenen van dat besluit uiteen.

CONTROLE VAN DE GEFABRICEERDE BESCHERMINGSMIDDELLEN

Artikel 11

A. EG-garantiesysteem voor de kwaliteit van het eindproduct

1. De fabrikant neemt alle maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat door het fabricageproces, met inbegrip van de laatste inspectie van de beschermingsmiddelen en de proeven, de homogeniteit van de produktie en de overeenstemming van de beschermingsmiddelen met het in het certificaat van EG-typegoedkeuring beschreven type en met de desbetreffende fundamentele voorschriften van de onderhavige richtlijn worden gewaarborgd.

2. Een door de fabrikant gekozen aangewezen instantie verricht de noodzakelijke controles. Deze controles worden onaangekondigd, met tussenpozen van normaliter ten minste één jaar, verricht.

3. De nodige, door de aangewezen instantie genomen stalen van beschermingsmiddelen worden onderzocht en om de overeenstemming van de beschermingsmiddelen te verifiëren worden passende, in de geharmoniseerde normen gedefinieerde of voor de vaststelling van de overeenstemming met de fundamentele voorschriften van deze richtlijn noodzakelijke proeven verricht.

4. Indien de instantie niet zelf de verklaring van het desbetreffende EG-typeonderzoek heeft opgesteld treedt zij, indien er problemen zijn in verband met de beoordeling van de overeenstemming van de stalen, in contact met de aangewezen instantie.

5. De fabrikant ontvangt van de aangewezen instantie een expertiserapport. Indien de conclusie van dit rapport luidt dat er geen homogeniteit in de produktie is of geen overeenstemming van de onderzochte beschermingsmiddelen met het in het certificaat van EG-typegoedkeuring beschreven type en

met de geldende fundamentele voorschriften, treft de instantie op de aard van het vastgestelde gebrek, c.q. de vastgestelde gebreken afgestemde maatregelen en doet zij daarvan mededeling aan de Lid-Staat die haar heeft aangewezen.

6. De fabrikant kan op verzoek het rapport van de aangewezen instantie indienen.

B. EG-kwaliteitsgarantiesysteem van de produktie met toezicht

7. Systeem

a) In het kader van deze procedure legt de fabrikant een verzoek om goedkeuring van zijn kwaliteitssysteem voor aan een door hem gekozen aangewezen instantie.

Het verzoek omvat:

- alle informatie betreffende de beoogde categorie beschermingsmiddelen met inbegrip, eventueel, van de documentatie betreffende het goedgekeurde model;
- de documentatie over het kwaliteitssysteem;
- de verbintenis tot nakoming van de verplichtingen die voortvloeien uit het kwaliteitssysteem en om te zorgen dat het passend en doeltreffend blijft.

b) In het kader van het kwaliteitssysteem worden alle beschermingsmiddelen onderzocht en worden de onder A bedoelde passende proeven verricht ten einde de overeenstemming van die middelen met de desbetreffende fundamentele voorschriften van deze richtlijn na te gaan.

De documentatie behelst in het bijzonder een adequate beschrijving van:

- de kwaliteitsdoelstellingen, het organigram, de verantwoordelijkheden van het leidinggevend personeel en hun bevoegdheden inzake de kwaliteit van de produkten;
  - de controles en proeven die na de fabricage moeten worden verricht;
  - de middelen ter verificatie van de doeltreffende werking van het kwaliteitssysteem.
- c) De instantie evalueert het kwaliteitssysteem om na te gaan of het beantwoordt aan de voorschriften bedoeld onder b). Kwaliteitssystemen waarbij de corresponderende geharmoniseerde norm wordt gehanteerd, worden door de instantie verondersteld in overeenstemming met deze voorschriften te zijn.

De instantie die de audits verricht, gaat over tot alle noodzakelijke objectieve evaluaties van de onderdelen van het kwaliteitssysteem en gaat in het bijzonder na of het systeem de overeenstemming van de gefabriceerde beschermingsmiddelen met het goedgekeurde model waarborgt.

De beslissing wordt aan de fabrikant meegedeeld. Zij bevat de conclusies van de controle en het met redenen omklede evaluatiebesluit.

d) De fabrikant stelt de instantie die het kwaliteitssysteem heeft goedgekeurd in kennis van ieder plan tot wijziging van het kwaliteitssysteem.

De instantie bestudeert de voorgestelde wijzigingen en beslist of het gewijzigde kwaliteitssysteem aan de desbetreffende voorschriften beantwoordt. Hij doet van zijn beslissing mededeling aan de fabrikant. Deze mededeling bevat de conclusies van de controle en het met redenen omklede evaluatiebesluit.

8. Toezicht

- a) Dit toezicht moet waarborgen dat de fabrikant de uit het goedgekeurde kwaliteitssysteem voortvloeiende verplichtingen correct naleeft.
- b) De fabrikant verleent de instantie toegang, voor inspectiedoeleinden, tot de plaatsen waar de beschermingsmiddelen worden geïnspecteerd, beproefd en opgeslagen en verstrektaar alle nodige informatie en met name:
  - de documentatie over het kwaliteitssysteem;
  - de technische documentatie;
  - de kwaliteitshandboeken.
- c) De instantie gaat periodiek over tot audits om zich ervan te vergewissen dat de fabrikant het kwaliteitssysteem handhaaft en toepast en verstrektaar het auditverslag aan de fabrikant.
- d) De instantie kan de fabrikant voorts onaangekondigd bezoeken. Tijdens deze bezoeken verstrektaar deze instantie de fabrikant een bezoekverslag en eventueel een auditverslag.
- e) De fabrikant kan op verzoek het rapport van de aangewezen instantie indienen.

EG-VERKLARING VAN OVEREENSTEMMING VAN DE PRODUKTIE

Artikel 12

De EG-verklaring van overeenstemming is de procedure waarbij de fabrikant:

1. met het oog op voorlegging aan de bevoegde autoriteiten een verklaring volgens het model van bijlage VI opstelt waarin hij verklaart dat het in de handel gebrachte beschermingsmiddel aan de voorschriften van deze richtlijn voldoet;
2. op ieder beschermingsmiddel het EG-overeenstemmingsmerkteken als bedoeld in artikel 13 aanbrengt.

HOOFDSTUK III

EG-MERKTEKEN

Artikel 13

1. Het EG-merkteken bestaat uit de afkorting „EG”, gevolgd door de twee laatste cijfers van het jaar waarin het

merkteken is aangebracht en indien een aangewezen instantie een EG-typeonderzoek als bedoeld in artikel 10 heeft verricht, wordt het nummer van deze instantie toegevoegd.

In bijlage IV is het te gebruiken model weergegeven.

2. Het EG-merkteken moet zichtbaar, leesbaar en voor de te verwachten levensduur van het beschermingsmiddel onuitwisbaar op elk beschermingsmiddel en zijn verpakking worden aangebracht.

3. Het is verboden op beschermingsmiddelen merktekens of opschriften aan te brengen die met het EG-merkteken kunnen worden verward.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 14

Ieder besluit dat ter uitvoering van deze richtlijn wordt genomen en ertoe leidt dat het in de handel brengen van een persoonlijk beschermingsmiddel wordt beperkt, wordt nauwkeurig gemotiveerd. Het wordt zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht van de betrokkenen, met vermelding van de mogelijkheden van beroep krachtens de in de betreffende Lid-Staat geldende wetgeving en van de termijnen waarbinnen dat beroep moet worden aangetekend.

Artikel 15

De Commissie treft de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de gegevens betreffende alle relevante besluiten ter uitvoering van deze richtlijn beschikbaar worden gesteld.

Artikel 16

1. De Lid-Staten dienen vóór 31 december 1991 de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken die nodig zijn om aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onmiddellijk in kennis.

Zij passen deze bepalingen toe vanaf 1 juli 1992.

2. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst van alle bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 17

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 21 december 1989.

*Voor de Raad
De Voorzitter
E. CRESSON*

*BIJLAGE I***LIMITATIEVE LIJST VAN DE SOORTEN BESCHERMINGSMIDDELEN DIE NIET ONDER HET TOEPASSINGSGEBIED VAN DEZE RICHTLIJN VALLEN**

1. Beschermmingsmiddelen die speciaal zijn ontworpen en vervaardigd voor de strijdkrachten of de ordehandhaving (helmen, schilden enz.).
  2. Beschermmingsmiddelen voor zelfverdediging tegen aanvallers (spuitbussen, individuele afschrikkingwapens enz.).
  3. Beschermmingsmiddelen die zijn ontworpen en vervaardigd voor particulier gebruik ter bescherming tegen:
    - bepaalde weersomstandigheden (hoofdbedecking, seizoenkleding, schoenen en laarzen, paraplu's enz.),
    - vocht, water (afwashandschoenen enz.),
    - hitte (handschoenen enz.).
  4. Beschermmingsmiddelen die bestemd zijn voor het beschermen of redden van personen aan boord van schepen of luchtvaartuigen en die niet permanent worden gedragen.
-

*BIJLAGE II***FUNDAMENTELE VOORSCHRIFTEN BETREFFENDE DE GEZONDHEID EN DE VEILIGHEID****1. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN DIE VOOR ALLE BESCHERMINGSMIDDELEN GELDEN**

De beschermingsmiddelen moeten een passende bescherming tegen de te lopen gevaren bieden.

1.1. Beginselen betreffende het ontwerp**1.1.1. Ergonomie**

Beschermingsmiddelen moeten zodanig worden ontworpen en gefabriceerd, dat de gebruiker, onder de te verwachten gebruiksomstandigheden waarvoor zij bestemd zijn, de activiteit waardoor hij aan risico's wordt blootgesteld, normaal kan uitoefenen en daarbij een passende bescherming van zo hoog mogelijk niveau geniet.

1.1.2. Beschermingsniveaus en -klassen**1.1.2.1. Zo hoog mogelijke beschermingsniveaus**

Het optimale beschermingsniveau waarop het ontwerp moet zijn gericht is het hoogste niveau dat bereikt kan worden zonder dat hinder door het dragen van het beschermingsmiddel het doelmatige gebruik daarvan gedurende de blootstelling aan het risico of het normale verrichten van de werkzaamheden belet.

1.1.2.2. Beschermingsklassen die passen bij verschillende niveaus van een risico

Wanneer er voor eenzelfde risico onderscheid wordt gemaakt tussen verscheidene niveaus in verband met te verwachten verschillende gebruiksomstandigheden moeten bij het ontwerpen van het beschermingsmiddel passende beschermingsklassen in aanmerking worden genomen.

1.2. Onschadelijkheid van de beschermingsmiddelen**1.2.1. Afwezigheid van inherente risico's en overige factoren die hinder kunnen veroorzaken**

Beschermingsmiddelen moeten zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat zij onder de te verwachten gebruiksomstandigheden geen risico's of andere factoren die hinder veroorzaken opleveren.

1.2.1.1. Gebruik van de juiste materialen

In beschermingsmiddelen gebruikte materialen en hun eventuele afbraakprodukten mogen geen schadelijke gevolgen voor de hygiëne of de gezondheid van de gebruiker hebben.

1.2.1.2. Geschikt oppervlak voor alle delen van een beschermingsmiddel die met de gebruiker in contact komen

Op de delen van een beschermingsmiddel die met de gebruiker in contact zijn, of die met de gebruiker in contact kunnen komen, als het beschermingsmiddel wordt gedragen, mogen geen oneffenheden, scherpe of uitstekende punten enz. voorkomen, die ernstige irritatie of verwondingen kunnen veroorzaken.

1.2.1.3. Maximaal toelaatbare hinder voor de gebruiker

Beschermingsmiddelen dienen de nodige bewegingen en houdingen en de zintuiglijke waarneming zo min mogelijk te belemmeren. Bovendien mogen zij geen aanleiding geven tot bewegingen die de gebruiker of andere personen in gevaar brengen.

1.3. Comfort en doelmatigheid**1.3.1. Aanpassing van beschermingsmiddelen aan de lichaamsbouw van de gebruiker**

Beschermingsmiddelen moeten zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd, dat zij op zo gemakkelijk mogelijke wijze in de juiste positie op de gebruiker kunnen worden aangebracht, en gedurende de tijd dat zij naar verwachting moeten worden gedragen op hun plaats blijven onder de verschillende omgevingsinvloeden en bij de verschillende mogelijke bewegingen en houdingen van de gebruiker. Daarom moeten beschermingsmiddelen zo goed mogelijk kunnen worden aangepast aan de lichaamsbouw van de gebruiker, bij voorbeeld door middel van degelijke systemen voor bevestiging en verstelling of een voldoende grote verscheidenheid van vormen en maten.

1.3.2. Lichtheid en stevigheid van de constructie

Beschermingsmiddelen moeten zo licht mogelijk zijn, hetgeen evenwel geen afbreuk mag doen aan de stevigheid van de constructie of aan de doelmatigheid.

Afgezien van de in punt 3 bedoelde bijkomende specifieke eisen waaraan beschermingsmiddelen moeten voldoen om een doelmatige bescherming te bieden tegen de te voorkomen risico's, moeten beschermingsmiddelen voldoende weerstand bieden tegen de gevolgen van omgevingsinvloeden die inherent zijn aan de te verwachten gebruiksomstandigheden.

1.3.3. *Verenigbaarheid van tegelijkertijd te dragen beschermingsmiddelen*

Als een fabrikant diverse modellen op de markt brengt van verschillende soorten of typen beschermingsmiddelen die naburige lichaamsdelen tegelijkertijd moeten beschermen dienen zij onderling verenigbaar te zijn.

1.4. **Gebruiksaanwijzing van de fabrikant**

De gebruiksaanwijzing die de fabrikant verplicht is op te stellen, en bij de in de handel gebrachte beschermingsmiddelen te leveren, moet behalve naam en adres van de fabrikant of van diens in de Gemeenschap gevestigde gevormachtigde alle nuttige informatie bevatten over:

- a) de voorschriften voor opslag, gebruik, reiniging, onderhoud, revisie en ontsmetting. Reinigings-, onderhouds- en ontsmettingsmiddelen die door de fabrikant worden aanbevolen, mogen bij gebruik overeenkomstig de gebruiksaanwijzing geen schadelijke gevolgen voor het beschermingsmiddel of de gebruiker hebben;
- b) de eigenschappen die bij het technisch onderzoek naar de beschermingsniveaus of -klassen van de beschermingsmiddelen zijn gemeten;
- c) de accessoires die bij de beschermingsmiddelen kunnen worden gebruikt en de eigenschappen van de juiste reserveonderdelen;
- d) de passende beschermingsklassen op diverse risiconiveaus en de daarmee overeenkomende aan het gebruik gestelde grenzen;
- e) de gebruiksduur van de beschermingsmiddelen of van bepaalde onderdelen daarvan;
- f) de juiste soort verpakking voor het transport van de beschermingsmiddelen;
- g) de betekenis van aanduidingen, indien aanwezig (zie punt 2.12).

De gebruiksaanwijzing moet duidelijk en begrijpelijk zijn opgesteld in ten minste de officiële taal of talen van de Lid-Staat waarvoor zij bestemd is.

2. AANVULLENDE VOORSCHRIFTEN VOOR VERSCHEIDENE SOORTEN OF TYPEN BESCHERMINGSMIDDELEN

2.1. **Beschermingsmiddelen die zijn voorzien van regelsystemen**

Als beschermingsmiddelen zijn voorzien van regelsystemen, dan moeten deze zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat zij, nadat zij zijn ingesteld, niet onafhankelijk van de wil van de gebruiker kunnen worden ontregeld onder de te verwachten gebruiksomstandigheden.

2.2. **Beschermingsmiddelen die de te beschermen lichaamsdelen omhullen**

Beschermingsmiddelen die de te beschermen lichaamsdelen omhullen, moeten, voor zover mogelijk, voldoende worden gevanteerd om transpiratie ten gevolge van het dragen te beperken; als dit niet mogelijk is, dan moeten zij zo mogelijk worden uitgerust met voorzieningen om het transpiratievocht te absorberen.

2.3. **Beschermingsmiddelen voor gelaat, ogen en luchtwegen**

Beschermingsmiddelen voor gelaat, ogen en luchtwegen dienen het gezichtsveld van de gebruiker zo min mogelijk te beperken.

De oogbescherming van dergelijke beschermingsmiddelen moeten optisch voldoende neutraal zijn in overeenstemming met de aard van de meer of minder minutieuze en/of langdurige activiteiten van de gebruiker.

Zonodig moeten zij een bewerking ondergaan of worden uitgerust met een systeem om wasenvorming te voorkomen.

Beschermingsmiddelen die bestemd zijn voor gebruikers die correctie van het gezichtsvermogen behoeven, moeten verenigbaar zijn met het dragen van een corrigerende bril of contactlenzen.

2.4. Beschermmiddelen die aan veroudering onderhevig zijn

Als mag worden aangenomen dat de werking die beschermingsmiddelen in staat van nieuw dienen te hebben, tijdens het gebruik in belangrijke mate door veroudering kan worden aangetast, dan moet de fabricagedatum — en/of, indien mogelijk, de uiterste gebruiksdatum — onuitwisbaar en op een wijze die geen aanleiding kan geven tot misverstanden worden aangebracht op ieder in de handel gebracht exemplaar of verwisselbaar onderdeel van een beschermingsmiddel, alsmede op de verpakking.

Als hij geen concrete uitspraken kan doen over de „levensduur” van een beschermingsmiddel, dan dient de fabrikant in de gebruiksaanwijzing alle nuttige informatie te verstrekken om de koper of gebruiker in staat te stellen een redelijke gebruiksduur vast te stellen aan de hand van de kwaliteit van het model en de daadwerkelijke omstandigheden waaronder het wordt opgeslagen, gebruikt, gereinigd, gereviseerd en onderhouden.

Als mag worden aangenomen dat de werking van de beschermingsmiddelen snel en ingrijpend kan worden aangetast door veroudering als gevolg van het regelmatig uitvoeren van een door de fabrikant aanbevolen reiniging, dan dient de fabrikant zo mogelijk op elk exemplaar van de beschermingsmiddelen dat in de handel wordt gebracht, een opschrift aan te brengen waarin het maximale aantal reinigingen wordt aangegeven dat het beschermingsmiddel mag ondergaan alvorens te worden gereviseerd of afgekeurd; als dit niet mogelijk is, dan moet de fabrikant deze gegevens in de gebruiksaanwijzing vermelden.

2.5. Beschermmiddelen die tijdens gebruik kunnen worden gegrepen

Wanneer onder de te verwachten gebruiksomstandigheden in het bijzonder het risico bestaat dat een beschermingsmiddel door een bewegend voorwerp wordt gegrepen zodat gevaar voor de gebruiker kan ontstaan, dan moet het beschermingsmiddel een zodanige sterkte hebben dat het gevaar wordt afgewend door het afbreken of -scheuren van een onderdeel.

2.6. Beschermingsmiddelen voor gebruik in een explosieve atmosfeer

Beschermingsmiddelen die bestemd zijn voor gebruik in een explosieve atmosfeer, moeten zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat zij geen vonken van elektrische of elektrostatische oorsprong of van een schok afkomstige vonken kunnen veroorzaken die een explosief mengsel tot onbranding zouden kunnen brengen.

2.7. Beschermingsmiddelen bestemd om snel te kunnen ingrijpen of die snel moeten kunnen worden aangebracht en/of verwijderd

Dergelijke beschermingsmiddelen moeten zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat zij in een zo kort mogelijke tijd kunnen worden aangebracht en/of verwijderd.

Als zij zijn uitgerust met systemen voor bevestiging en verwijdering, waarmee zij in de juiste positie op de gebruiker kunnen worden aangebracht of kunnen worden verwijderd, dan moeten deze systemen gemakkelijk en snel te bedienen zijn.

2.8. Beschermingsmiddelen bestemd voor werkzaamheden in zeer gevaarlijke omstandigheden

De gebruiksaanwijzing die door de fabrikant bij beschermingsmiddelen bestemd voor werkzaamheden in zeer gevaarlijke omstandigheden, als bedoeld in artikel 8, lid 4, onder a), wordt geleverd, moet met name gegevens bevatten die bestemd zijn voor bevoegde personen die beschikken over de opleiding en kwalificaties om deze te kunnen interpreteren en ervoor te zorgen dat de gebruiker er naar handelt.

Bovendien moet in de gebruiksaanwijzing de procedure worden beschreven die moet worden gevuld om, nadat het beschermingsmiddel op de gebruiker is aangebracht, te controleren of het goed is afgesteld en kan functioneren.

Als een beschermingsmiddel is uitgerust met een alarmsysteem dat in werking treedt zodra de normale bescherming niet langer geboden wordt, dan dient dit systeem zodanig te worden ontworpen en aangebracht dat het alarm door de gebruiker kan worden waargenomen onder de te verwachten gebruiksomstandigheden waarvoor het beschermingsmiddel op de markt is gebracht.

2.9. Beschermingsmiddelen waarvan onderdelen verstelbaar zijn of door de gebruiker kunnen worden verwijderd

Als beschermingsmiddelen onderdelen bevatten die verstelbaar zijn of door de gebruiker ter vervanging kunnen worden verwijderd, dan moeten deze onderdelen zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat zij gemakkelijk zonder gereedschap kunnen worden versteld, gemonteerd en gedemonteerd.

2.10. Beschermingsmiddelen die kunnen worden verbonden met een andere, aanvullende voorziening buiten het persoonlijke beschermingsmiddel

Als beschermingsmiddelen zijn uitgerust met een systeem waarmee zij kunnen worden verbonden met een andere, aanvullende voorziening, dan moet het aansluitstuk zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat het enkel op een voorziening van het juiste type kan worden aangesloten.

2.11. Beschermmiddelen die zijn uitgerust met een vloeistof- of gascirculatiesysteem

Als beschermmiddelen zijn uitgerust met een vloeistof- of gascirculatiesysteem, dan moet dit systeem van dien aard zijn en zodanig zijn aangebracht dat de vloeistof of het gas in de nabijheid van het gehele te beschermen lichaamsdeel in voldoende mate wordt ververst, ongeacht de gebaren, houdingen of bewegingen van de gebruiker onder de te verwachten gebruiksomstandigheden.

2.12. Beschermmiddelen die zijn voorzien van één of meer herkennings- of merktekens die rechtstreeks of indirect betrekking hebben op de gezondheid en de veiligheid

Rechtstreeks of indirect de gezondheid en de veiligheid betreffende herkennings- of merktekens op deze soorten of typen beschermmiddelen moeten bij voorkeur geharmoniseerde pictogrammen of ideogrammen zijn die goed leesbaar zijn en dit blijven gedurende de verwachte „levensduur” van deze beschermmiddelen. Voorts moeten deze tekens volledig, duidelijk en begrijpelijk zijn, zodat verkeerde interpretaties uitgesloten zijn; met name moeten eventuele woorden of zinnen van dergelijke tekens gesteld zijn in de officiële taal of talen van de Lid-Staat waar het beschermmiddel gebruikt wordt.

Als de afmetingen van een beschermmiddel (of onderdeel van een beschermmiddel) te klein zijn voor het geheel of gedeeltelijk aanbrengen van de nodige tekens, dan dienen deze op de verpakking en in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant te worden vermeld.

2.13. Veiligheidskleding bestemd om de zichtbaarheid van de gebruiker te verbeteren

Veiligheidskleding bestemd voor te verwachten gebruiksomstandigheden waaronder het nodig is de aanwezigheid van de individuele gebruiker visueel kenbaar te maken, moet zijn voorzien van een (of meer) goed geplaatst(e) inrichting(en) of middel(en) die (dat) een zichtbare straling met een goede lichtsterkte en goede fotometrische en colorimetrische eigenschappen rechtstreeks uitzendt (uitzenden) dan wel reflecteert (reflecteren).

2.14. Beschermmiddelen voor verschillende risico's

Beschermmiddelen die bestemd zijn om de gebruiker te beschermen tegen verschillende risico's die gelijktijdig kunnen optreden, moeten zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat zij voldoen aan de fundamentele voorschriften die specifiek zijn voor elk van deze risico's (zie punt 3).

3. AANVULLENDE VOORSCHRIFTEN DIE SPECIFIEK ZIJN VOOR DE TE VERMIJDEN RISICO'S

3.1. Bescherming tegen mechanische schokken

3.1.1. Schokken veroorzaakt door vallende of wegvliegende voorwerpen en stoten van een lichaamsdeel tegen een obstakel

Beschermmiddelen voor dergelijke risico's moeten de gevolgen van schokken in zodanige mate kunnen verzwakken dat wordt voorkomen dat letsel ontstaat doordat het beschermd lichaamsdeel wordt verpletterd of doorboord; zij dienen ten minste bescherming te bieden tegen schokken tot een energieniveau waarboven de schokabsorberende voorziening een buitensporige omvang of massa zou moeten krijgen die niet verenigbaar zou zijn met een doelmatig gebruik van de beschermmiddelen gedurende de tijd dat zij naar verwachting moeten worden gedragen.

3.1.2. Val van personen

3.1.2.1. Preventie van vallen door uitglijden

De buitenzolen van schoisel bestemd om uitglijden te voorkomen moeten zodanig zijn ontworpen, gefabriceerd of uitgerust met een geschikte voorziening, dat door een goede greep of door wrijving, volgens de aard en de staat van de bodem, een goede standvastigheid wordt verzekerd.

3.1.2.2. Preventie van vallen van een hoogte

Beschermmiddelen bestemd om het vallen van een hoogte of de gevolgen daarvan te voorkomen moeten zijn uitgerust met een voorziening waarmee het lichaam wordt bevestigd, en met een verbindingssysteem dat kan worden verbonden met een veilig verankeringspunt. Zij moeten zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat de valhoogte onder de te verwachten gebruiksomstandigheden zo gering mogelijk is, om te vermijden dat het lichaam tegen een obstakel stoot, waarbij de remkracht evenwel niet zo groot mag zijn dat lichamelijk letsel ontstaat of onderdelen van het beschermmiddel open gaan of afbreken, waardoor de gebruiker zou kunnen vallen.

Voorts moeten zij zodanig zijn uitgevoerd dat de gebruiker zich na de afremming in een behoorlijke positie bevindt, waarin hij zo nodig op hulp kan wachten.

De fabrikant moet in zijn gebruiksaanwijzing in het bijzonder alle nuttige gegevens verstrekken over:

- de nodige kenmerken van het veilige verankerpunt alsmede de minimale speling onder de gebruiker;
- de wijze waarop de voorziening waarmee het lichaam wordt bevestigd het beste kan worden aangetrokken en waarop het verbindingssysteem aan het veilige verankerpunt kan worden gekoppeld.

3.1.3. *Mechanische trillingen*

Beschermingsmiddelen bestemd om de gevolgen van mechanische trillingen te voorkomen moeten de trillingscomponenten die voor het te beschermen lichaamsdeel schadelijk zijn afdoende kunnen verzwakken.

De effectieve waarde van de versnellingen waaraan de gebruiker ten gevolge van deze trillingen blootstaat, mag in geen geval hoger zijn dan de aanbevolen grenswaarden, uitgaande van de te verwachten maximale tijd gedurende welke het te beschermen lichaamsdeel dagelijks zal worden blootgesteld.

3.2. *Bescherming tegen (statische) samendrukking van een lichaamsdeel*

Beschermingsmiddelen, bestemd om een lichaamsdeel te beschermen tegen (statische) samendrukking, moeten de gevolgen daarvan in zodanige mate kunnen verzwakken dat wordt voorkomen dat acuut letsel of chronische aandoeningen ontstaan.

3.3. *Bescherming tegen oppervlakkig letsel (wrijving, steek-, snij- en bijtwonden)*

In beschermingsmiddelen, bestemd om het gehele lichaam of lichaamsdelen te beschermen tegen oppervlakkig letsel, bij voorbeeld als gevolg van wrijving, steek-, snij- en bijtwonden, moeten de gebruikte materialen en andere onderdelen van dien aard zijn en zodanig worden aangewend dat dergelijke beschermingsmiddelen in voldoende mate bestand zijn tegen afschuring, perforatie en doorsnijding (zie ook punt 3.1) rekening houdend met de te verwachten gebruiksomstandigheden.

3.4. *Preventie van verdrinking (veiligheidsvesten, reddingsgordels en -pakken)*

Beschermingsmiddelen bestemd om verdrinking te voorkomen moeten een gebruiker die in een vloeistof is terechtgekomen, en eventueel uitgeput of bewusteloos is, zonder zijn gezondheid te schaden zo snel mogelijk naar de oppervlakte brengen en hem daar vervolgens in een zodanige houding drijvende houden dat hij in afwachting van hulp kan ademhalen.

Het drijvend vermogen van deze beschermingsmiddelen kan geheel of gedeeltelijk een intrinsieke eigenschap zijn, of worden verkregen door opblaizing, hetzij met een gas dat automatisch of na handbediening vrijkomt, hetzij met de mond.

Onder de te verwachten gebruiksomstandigheden:

- moeten de beschermingsmiddelen bestand zijn tegen de inslag in de vloeistof en tegen de omgevingsfactoren van die vloeistof, zonder dat de werking een nadelige invloed ondergaat;
- moeten opblaasbare beschermingsmiddelen snel en volledig kunnen worden opgeblazen.

Wanneer te verwachten speciale gebruiksomstandigheden zulks vereisen, moeten bepaalde typen beschermingsmiddelen voorts voldoen aan één of meer van de volgende aanvullende voorschriften:

- alle in de tweede alinea bedoelde opblaasinrichtingen, en/of een licht- of geluidssignaalinrichting bezitten;
- een inrichting bezitten die als aangrijpingspunt en bevestigingsmiddel voor het lichaam dient zodat de gebruiker uit de vloeistof kan worden gehaald;
- geschikt zijn voor een langdurig gebruik tijdens de hele duur van de activiteit waarbij de eventueel geklede gebruiker blootgesteld is aan het risico dat hij in de vloeistof valt;
- de bewegingsvrijheid van de gebruiker niet belemmeren, zodat hij met name kan handelen — bij voorbeeld kan zwemmen — om aan een gevaar te ontkomen of andere personen te helpen.

3.4.1. *Vergroting van het drijvend vermogen*

Kleding die een doelmatig drijvend vermogen waarborgt gelet op het te verwachten gebruik, veilig kan worden gedragen en positieve steun geeft in het water. Onder de te verwachten gebruiksomstandigheden mag dit beschermingsmiddel de gebruiker niet in zijn bewegingsvrijheid hinderen; hij moet met name kunnen zwemmen of het nodige kunnen doen om aan een gevaar te ontsnappen of andere personen te helpen te komen.

3.5. Bescherming tegen de schadelijke gevolgen van lawaai

Beschermingsmiddelen bestemd voor de preventie van de schadelijke gevolgen van lawaai moeten het lawaai zodanig kunnen verzwakken dat de door de gebruiker waargenomen equivalent geluidsniveaus in geen geval hoger zijn dan de met het oog op de bescherming van de werknemers in Richtlijn 86/188/EEG van de Raad van 12 mei 1986 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk⁽¹⁾ vastgestelde grenswaarden voor de dagelijkse blootstelling.

Op ieder beschermingsmiddel moet een etiket zijn aangebracht waarop het geluiddempingsniveau en de waarde van de index van het door het beschermingsmiddel verschafte comfort staan aangegeven; indien dit onmogelijk is, moet dit etiket op de verpakking zijn aangebracht.

3.6. Bescherming tegen hitte en/of vuur

Beschermingsmiddelen bestemd om het gehele lichaam of lichaamsdelen te beschermen tegen de gevolgen van hitte en/of vuur, moeten zo nodig een warmte-isolerend vermogen en een mechanische weerstand bezitten, die in overeenstemming zijn met de te verwachten gebruiksomstandigheden.

3.6.1. In beschermingsmiddelen gebruikte materialen en andere onderdelen

Materialen en andere onderdelen bestemd voor bescherming tegen warmteoverdracht door straling en convectie, moeten een geschikte doorgangscoëfficiënt voor de invallende warmtestroom bezitten en een onbrandbaarheid die zo hoog is dat er onder de te verwachten gebruiksomstandigheden geen enkel risico van zelfontbranding bestaat.

Wanneer de buitenkant van deze materialen en onderdelen een reflecterend vermogen moet bezitten, dient dit geschikt te zijn voor de stralingswarmtestroom in het infrarood.

Materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen bestemd voor kordurende werkzaamheden in een hete omgeving, en van beschermingsmiddelen die kunnen worden getroffen door wegvliegende hete voorwerpen, bij voorbeeld grote hoeveelheden gesmolten materiaal, moeten bovendien een warmtecapaciteit bezitten die groot genoeg is om ervoor te zorgen dat het grootste gedeelte van de opgenomen warmte pas wordt afgegeven nadat de gebruiker de plaats waar hij aan de risico's wordt blootgesteld heeft verlaten en zich van zijn beschermingsmiddel heeft ontdaan.

Materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen die krachtig kunnen worden getroffen door wegvliegende hete voorwerpen moeten bovendien mechanische schokken voldoende kunnen verzwakken (zie punt 3.1).

Materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen die toevallig met een vlam in aanraking kunnen komen of die worden gebruikt voor de fabricage van brandbestrijdingsuitrusting, moeten bovendien een onbrandbaarheid bezitten die in overeenstemming is met de aard van de risico's die onder te verwachten gebruiksomstandigheden optreden. Zij mogen onder de invloed van een vlam niet smelten en evenmin een bijdrage leveren tot de uitbreiding van de vlam.

3.6.2. Complete beschermingsmiddelen, gereed voor het gebruik

Onder de te verwachten gebruiksomstandigheden:

1. moet de hoeveelheid warmte die de gebruiker via zijn beschermingsmiddel bereikt, zo gering zijn dat tijdens het dragen ervan in het beschermd lichaamsdeel in geen geval zoveel warmte wordt geaccumuleerd dat de pijngrens wordt overschreden of de gezondheid wordt geschaad;
2. moeten de beschermingsmiddelen zo nodig vloeistof- of dampwerend zijn en mogen zij geen aanleiding geven tot brandwonden ten gevolge van contacten tussen de beschermende omhulling en de gebruiker.

Als beschermingsmiddelen zijn uitgerust met een koelvoorziening waarmee de invallende warmte wordt geabsorbeerd door verdamping van een vloeistof of sublimatie van een vaste stof, dan moeten deze voorzieningen zo zijn ontworpen dat de vrijkomende vluchtbare stoffen de gebruiker niet bereiken, maar buiten de beschermende omhulling terecht komen.

Als beschermingsmiddelen zijn uitgerust met een adembeschermingsapparaat, dan moet dit onder de te verwachten gebruiksomstandigheden naar behoren bescherming bieden.

De fabrikant moet in de gebruiksaanwijzing bij elk model van een beschermingsmiddel bestemd voor kordurende werkzaamheden in een hete omgeving in het bijzonder alle gegevens vermelden om te kunnen bepalen hoe lang de gebruiker maximaal mag worden blootgesteld aan de warmte die door het overeenkomstig het gebruiksooel gebruikte beschermingsmiddel wordt doorgelaten.

3.7. Bescherming tegen koude

Beschermingsmiddelen bestemd om het gehele lichaam of lichaamsdelen te beschermen tegen de gevolgen van koude, moeten een warmte-isolerend vermogen en een mechanische weerstand bezitten die in overeenstemming zijn met de te verwachten gebruiksomstandigheden waarvoor zij op de markt zijn gebracht.

⁽¹⁾ PB nr. L 137 van 24. 5. 1986, blz. 28.

3.7.1. In beschermingsmiddelen gebruikte materialen en andere onderdelen

Materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen bestemd voor bescherming tegen koude moeten een voor de te verwachten gebruiksomstandigheden voldoende lage doorgangscôefficiënt voor de invallende thermische stroom bezitten. Soepele materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen bestemd voor het werken in een koude omgeving moeten de voor de nodige bewegingen en houdingen geschikte soepelheid behouden.

Materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen die krachtig kunnen worden getroffen door wegvliegende koude voorwerpen, moeten bovendien mechanische schokken voldoende kunnen verzwakken (zie punt 3.1).

3.7.2. Complete beschermingsmiddelen, gereed voor het gebruik

Onder de te verwachten gebruiksomstandigheden:

1. moet de koudestroom die de gebruiker via zijn beschermingsmiddel bereikt, zo gering zijn dat tijdens het dragen ervan in elk punt van het beschermd lichaamsdeel (met inbegrip van de toppen van de vingers en de tenen) in geen geval zoveel koude wordt geaccumuleerd dat de pijngrens wordt overschreden of de gezondheid wordt geschaad;
2. moeten de beschermingsmiddelen zo veel mogelijk het binnendringen van vloeistoffen, bij voorbeeld regenwater, tegengaan en mogen zij geen wonden veroorzaken ten gevolge van contacten tussen de koude, beschermende omhulling en de gebruiker.

Als beschermingsmiddelen zijn uitgerust met een adembeschermingsapparaat, dan moet dit onder de te verwachten gebruiksomstandigheden naar behoren bescherming bieden.

De fabrikant moet inzonderheid in de gebruiksaanwijzing bij elk model van een beschermingsmiddel bestemd voor kortdurende werkzaamheden in een koude omgeving alle gegevens vermelden die nodig zijn om te kunnen bepalen hoelang de gebruiker maximaal mag worden blootgesteld aan de door het beschermingsmiddel doorgelaten koude.

3.8. Bescherming tegen elektrische schokken

Beschermingsmiddelen bestemd om het lichaam of een lichaamsdeel te beschermen tegen de gevolgen van een elektrische stroom, moeten een isolerend vermogen bezitten dat in overeenstemming is met de spanning waaraan de gebruiker onder de meest ongunstige te verwachten gebruiksomstandigheden kan worden blootgesteld.

Daarom moeten de in deze beschermingsmiddelen gebruikte materialen en andere onderdelen van dien aard zijn en zodanig worden aangewend dat de lekstroom door de beschermende omhulling, gemeten onder testomstandigheden met spanningen gecorreleerd met realistische spanningen, zo laag mogelijk is en in ieder geval minder dan een overeengekomen, aan de tolerantiedempel gecorreleerde maximaal toelaatbare waarde.

Typen beschermingsmiddelen bestemd om uitsluitend te worden gebruikt bij werkzaamheden of handelingen aan elektrische installaties die onder spanning staan of kunnen staan, alsmede de verpakking daarvan, moeten zijn voorzien van een opschrift, waarin de beschermingsklasse en/of overeenkomstige gebruiksspanning, het serienummer en de fabricagedatum worden vermeld; voorts moet aan de buitenkant van de beschermende omhulling van de beschermingsmiddelen een ruimte zijn gereserveerd om naderhand de datum van ingebruikneming te vermelden, alsmede de data van periodieke tests of controles.

De fabrikant moet in het bijzonder in de gebruiksaanwijzing aangeven voor welk exclusief gebruik deze typen beschermingsmiddelen bestemd zijn en bovendien de aard en regelmaat vermelden van de diëlektrische tests waaraan zij tijdens hun „levensduur” moeten worden onderworpen.

3.9. Bescherming tegen straling

3.9.1. Niet-ioniserende straling

Beschermingsmiddelen ter preventie van acute of chronische gevolgen van niet-ioniserende straling voor het oog moeten het grootste deel van de bij de schadelijke golflengten uitgezonden energie kunnen absorberen of terugkaatsen, hetgeen evenwel geen ingrijpende gevolgen mag hebben voor de transmissie van het onschadelijke deel van het zichtbare spectrum, de waarneming van contrasten en het onderscheiden van kleuren, indien de te verwachten gebruiksomstandigheden zulks vereisen.

Derhalve moeten de oogschermen zodanig zijn ontworpen en gefabriceerd dat voor elke schadelijke golflengte de spectrale transmissiecoëfficiënt zo laag is dat het oog van de gebruiker via het filter aan een zo klein mogelijke bestralingssterkte wordt blootgesteld, waarbij in geen geval de maximaal toelaatbare blootstelling mag worden overschreden.

Bovendien mogen de oogschermen niet beschadigd raken of hun eigenschappen verliezen als gevolg van de onder de te verwachten gebruiksomstandigheden uitgezonden straling. Elk op de markt gebracht exemplaar moet worden gekenmerkt door het nummer van de beschermingsklasse overeenkomend met de spectrale verdeling van de transmissiecoëfficiënt.

Oogschermen bestemd voor gelijksoortige stralingsbronnen moeten worden ingedeeld naar opklimmende waarde van de beschermingsklasse. De fabrikant moet inzonderheid in de gebruiksaanwijzing de transmissiekrommen vermelden, zodat op basis van de daadwerkelijke gebruiksomstandigheden, bij voorbeeld de afstand tot de stralingsbron en de spectrale verdeling van de op deze afstand ontvangen straling, het optimale beschermingsmiddel kan worden gekozen.

Het nummer van de beschermingsklasse van de oogschermen moet op elk exemplaar worden aangebracht door de fabrikant.

3.9.2. *Ioniserende straling*

3.9.2.1. *Bescherming tegen uitwendige radioactieve besmetting*

De materialen en andere onderdelen van beschermingsmiddelen bestemd om het hele lichaam of een lichaamsdeel te beschermen tegen radioactief stof, gas, vloeistof of mengsels daarvan, moeten van dien aard zijn en zodanig worden aangewend dat de radioactieve stoffen er onder de te verwachten gebruiksomstandigheden niet in kunnen binnendringen.

De vereiste ondoorlaatbaarheid kan, naar gelang van de aard of toestand van de radioactieve stoffen, worden gerealiseerd met een ondoorlatende beschermende omhulling en/of met elk ander geschikt middel, bij voorbeeld ventilatiesystemen en overdruksystemen, waarmee wordt voorkomen dat deze stoffen naar binnen diffunderen.

Als deze beschermingsmiddelen moeten worden gedecontamineerd, dan mag dat geen nadelige gevolgen hebben voor het eventuele verdere gebruik ervan gedurende de te verwachten „levensduur”.

3.9.2.2. *Beperkte bescherming tegen uitwendige bestraling*

Beschermingsmiddelen bestemd om de gebruiker volledig te beschermen tegen uitwendige bestraling of, indien dit niet mogelijk is, de straling in voldoende mate te verzwakken, kunnen alleen worden toegepast als de straling bestaat uit elektronen (bij voorbeeld bètastraling) of fotonen (x, gamma) met een vrij lage energie.

De in dergelijke beschermingsmiddelen gebruikte materialen en andere onderdelen moeten van dien aard zijn en zodanig worden aangewend dat de gebruiker een voor de te verwachten gebruiksomstandigheden voldoende hoge mate van bescherming geniet, zonder dat zijn bewegingen, houdingen of verplaatsingen zodanig worden belemmerd dat de blootstellingsduur erdoor wordt verlengd (zie punt 1.3.2).

De beschermingsmiddelen moeten een opschrift dragen waarop de aard en dikte zijn aangegeven van het materiaal of de materialen waarvan gebruik is gemaakt met het oog op de te verwachten gebruiksomstandigheden.

3.10. *Bescherming tegen gevaarlijke stoffen en infectieverwekkers*

3.10.1. *Bescherming van de luchtwegen*

Beschermingsmiddelen bestemd voor de bescherming van de luchtwegen moeten de gebruiker kunnen voorzien van voor inademing geschikte lucht als hij is blootgesteld aan een verontreinigende atmosfeer en/of een atmosfeer met een te laag zuurstofgehalte.

De door het beschermingsmiddel aan de gebruiker verschafte inadembare lucht wordt verkregen door passende methoden, zoals filtering van de verontreinigde lucht in het beschermingsapparaat of -middel, of door aanvoer uit een niet-verontreinigde bron.

De in dergelijke beschermingsmiddelen gebruikte materialen en andere onderdelen moeten van dien aard zijn en zodanig worden aangewend dat de ademhalingsfunctie en -hygiëne van de gebruiker onder de te verwachten gebruiksomstandigheden tijdens het dragen op deugdelijke wijze gewaarborgd zijn.

De luchtdichtheid van het gelaatstuk, de drukverliezen bij inademing en, voor filterapparaten, het zuiverend vermogen moeten zodanig zijn dat er, in het geval van een verontreinigde atmosfeer, zo weinig verontreinigingen binnendringen dat de gezondheid of de hygiëne van de gebruiker geen nadelen ondervindt.

Op de beschermingsmiddelen moet een merkteken ter identificatie van de fabrikant zijn aangebracht en moeten de kenmerken van elk type beschermingsmiddel worden vermeld, zodat alle daarvoor opgeleide en gekwalificeerde gebruikers de beschermingsmiddelen aan de hand van de gebruiksaanwijzing op de juiste wijze kunnen gebruiken.

Bovendien moet de fabrikant bij filtreertoestellen in de gebruiksaanwijzing de uiterste opslagdatum vermelden die geldt voor het filter in staat van nieuw als bewaard in de oorspronkelijke verpakking.

3.10.2. *Bescherming van de huid en de ogen tegen ongewenst contact*

In de beschermende omhulling van beschermingsmiddelen die bestemd zijn om te vermijden dat het hele lichaam of een lichaamsdeel in oppervlakkig contact komt met gevaarlijke stoffen en infectieverwekkers, mogen dergelijke stoffen niet kunnen binnendringen of naar binnen kunnen diffunderen onder de te verwachten gebruiksomstandigheden waarvoor deze beschermingsmiddelen in de handel zijn gebracht.

Daarom moeten de in dergelijke beschermingsmiddelen gebruikte materialen en andere onderdelen van dien aard zijn en zodanig worden aangewend dat zo veel mogelijk een totale ondoorlaatbaarheid wordt verkregen, zodat zo nodig een eventueel langdurig dagelijks gebruik mogelijk is; als moet worden volstaan met een beperkte ondoorlaatbaarheid, dan brengt dit beperkingen voor de gebruiksduur met zich.

Als bepaalde gevaarlijke stoffen of infectieverwekkers, als gevolg van hun aard en de te verwachten gebruiksomstandigheden, gemakkelijker in de betrokken beschermingsmiddelen kunnen binnendringen, zodat slechts gedurende beperkte tijd bescherming geboden wordt, dan moeten op deze beschermingsmiddelen de gangbare proeven worden uitgevoerd, ten einde ze op basis van hun doelmatigheid in te delen. Op beschermingsmiddelen die aan de testspecificaties voldoen, moet een merkplaat worden aangebracht, waarop de naam, of anders de code, van de voor de proeven gebruikte stoffen vermeld is, alsmede de tijd gedurende welke de normale bescherming geboden wordt. Bovendien moet de fabrikant in het bijzonder in zijn gebruiksaanwijzing de betekenis van de codes vermelden — indien nodig —, een uitvoerige beschrijving van de gangbare proeven geven en voorts alle gegevens vermelden die nodig zijn om de maximaal toelaatbare gebruiksduur onder de uiteenlopende te verwachten gebruiksomstandigheden te kunnen bepalen.

3.11. Veiligheidsinrichtingen voor duikersuitrusting

1. Ademhalingsapparaat

Het ademhalingsapparaat moet de gebruiker onder de te verwachten gebruiksomstandigheden en met name gelet op de maximale duikdiepte kunnen voorzien van een gasmengsel dat geschikt is voor inademing.

2. Wanneer de te verwachten gebruiksomstandigheden zulks vereisen moeten de beschermingsmiddelen het volgende omvatten:

- a) een pak waardoor de gebruiker wordt beschermd tegen de druk als gevolg van de duikdiepte (zie punt 3.2) en/of tegen de koude (zie punt 3.7);
- b) een alarmsysteem dat de gebruiker tijdig moet waarschuwen voor een later optredend gebrek aan toevoer van het in te ademen gasmengsel (zie punt 2.8);
- c) een reddingspak dat de gebruiker in staat stelt weer aan de oppervlakte te komen (zie punt 3.4.1).

*Bijlage III***TECHNISCHE DOCUMENTATIE VAN DE FABRIKANT**

De in artikel 8, lid 1, bedoelde documentatie dient alle nuttige gegevens te omvatten omtrent de middelen die de fabrikant aanwendt om te bereiken dat een beschermingsmiddel voldoet aan de desbetreffende fundamentele voorschriften.

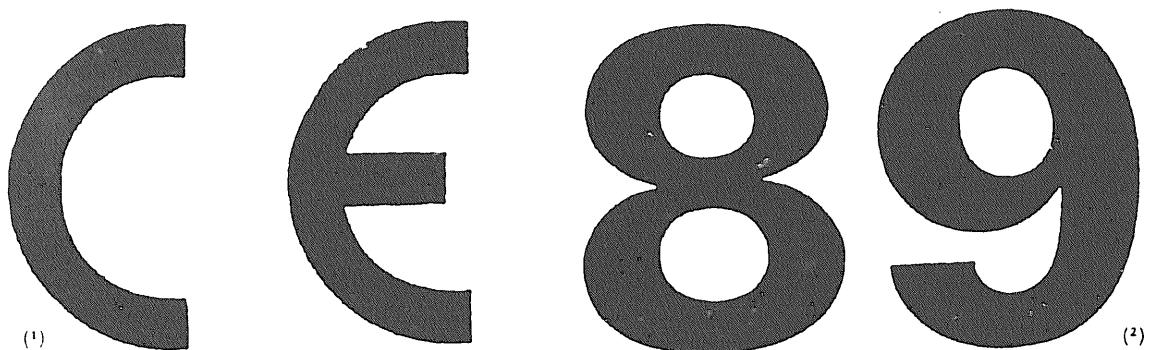
Voor de in artikel 8, lid 2, bedoelde modellen beschermingsmiddelen moet de documentatie in het bijzonder omvatten:

1. een technisch fabricagedossier bestaande uit:
    - a) overzicht- en detailtekeningen van het beschermingsmiddel, in voorkomend geval vergezeld van berekeningen en resultaten van de proeven met prototypes, dit binnen de perken van hetgeen noodzakelijk is ter controle op de naleving van de fundamentele voorschriften;
    - b) een limitatieve lijst van de fundamentele veiligheids- en gezondheidsvoorschriften, alsmede van de geharmoniseerde normen of andere technische specificaties die bij het ontwerp van het model in acht zijn genomen;
  2. een beschrijving van de controle- en beproevingsmiddelen die in het bedrijf van de fabrikant zullen worden aangewend;
  3. een exemplaar van de in punt 1.4 van bijlage II bedoelde gebruiksaanwijzing.
-

BIJLAGE IV

EG-MERKTEKEN VAN OVEREENSTEMMING

Het EG-merkteken van overeenstemming bestaat uit het hieronder afgebeelde symbool.

De onderscheiden onderdelen van het EG-merkteken moeten nagenoeg dezelfde hoogte hebben, die minimaal 5 mm moet bedragen.

(¹) Overeenkomstig artikel 13, lid 1, mag het merkteken ook het nummer omtrekken van de in artikel 9, lid 1, bedoelde erkende keuringsinstantie.

(²) Jaar waarin het merkteken is aangebracht.

BIJLAGE V

VOORWAARDEN WAARAAN DE AANGEWEZEN INSTANTIES MOETEN VOLDOEN

(Artikel 9, lid 2)

De door de Lid-Staten aangewezen instanties moeten aan de volgende minimumvoorwaarden voldoen:

1. beschikbaarheid van personeel, alsmede van de nodige middelen en uitrusting;
2. beroepsintegriteit en technische bekwaamheid van het personeel;
3. onafhankelijkheid — bij het uitvoeren van proeven, het opstellen van verslagen, het afgeven van verklaringen en het uitoefenen van het in de richtlijn voorgeschreven toezicht — van het kaderpersoneel en het technisch personeel ten aanzien van alle kringen, groeperingen en personen die rechtstreeks of indirect belangen hebben op het gebied van persoonlijke beschermingsmiddelen;
4. bewaring van het beroepsgeheim door het personeel;
5. afsluiten van een verzekering van wettelijke aansprakelijkheid, tenzij deze op grond van het nationale recht reeds door de Staat wordt gedekt.

Door de bevoegde instanties van de Lid-Staten wordt periodiek gecontroleerd of aan de in de punten 1 en 2 genoemde voorwaarden is voldaan.

BIJLAGE VI**MODEL VAN VERKLARING VAN OVEREENSTEMMING**

De fabrikant, of zijn in de Gemeenschap gevestigde gevormachtigde (¹):

.....
.....
.....

verklaart dat het hieronder beschreven nieuwe beschermingsmiddel (²):

.....
.....
.....
.....

in overeenstemming is met de bepalingen van Richtlijn 89/686/EEG en, in voorkomend geval, met de nationale norm waarin geharmoniseerde norm nr. ..... is omgezet (voor persoonlijke beschermingsmiddelen bedoeld in artikel 8, lid 3) / identiek is aan het beschermingsmiddel waarop de verklaring van EG-typeonderzoek nr. ..... betrekking heeft, welke is afgegeven door (³) (⁴): .....

.....
.....
.....

aan de procedure van artikel 11, punt A/punt B (⁴) van Richtlijn 89/686/EEG is onderworpen onder toezicht van de aangewezen instantie (⁵): .....

.....
.....

Gedaan te .....

.....
.....
Handtekening (⁶)

(¹) Firmanaam, volledig adres; ook een gevormachtigde moet de firmanaam en het adres van de fabrikant vermelden.

(²) Beschrijving van het beschermingsmiddel (merk, type, serienummer, enz.).

(³) Naam en adres van de aangewezen instantie.

(⁴) Doorhalen wat niet van toepassing is.

(⁵) Naam en functie van de ondertekenaar die de bevoegdheid heeft gekregen de fabrikant of diens gevormachtigde te binden.